

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVII.

METSÄNHÖITOLAITOS.

Uusi jakso.

№. 6

Metsänhoitohallituksen alamainen kertomus
vuodelta 1900.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,

1902.

Metsänhoitohallituksen alamainen kertomus vuodelta 1900.

Ala.

Kruununmaat käsittivät vuoden 1899 lopussa yhteensä 13,625,518,19 hehtaaria. Tämä tilusmäärä on alempana mainittujen tilusluovutusten kautta vähentynyt kertomusvuoden kuluessa seuraavilla pinta-aloilla:

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue.	Milloin tilusho- vutus on vah- vistettu.	Luovutettu tilusmäärä.	Luovutettu pinta- ala.	
				Hehtaa- ria.	Yh- teensä.
K e m i n.	Kemin	1817/xii 97	Klemetin uudistaloksi muutetulle kruununmetsätorpalle Muurolan kylässä Rovaniemen pit. ja Saarijärven s:n - s:n Kemihaaran kylässä sanottua pitäjää, yhteensä.	1,470,632	
	»	18 1/iv 98	Alatalon s:n - s:n Pellon kylässä Ylitornion pitäjää	678,360	
	Tornion	1822/v 97	Hyötylän s:n - s:n Kurtakon kylässä Ylitornion pitäjää.	449,280	
	»	18 8/x 98	Ylihangasvaaran s:n - s:n Sieppijärven kylässä Ylitornion pitäjää	650,000	
	»	1827/x 99	Palon ja Lahden s:n - s:n Kolarin kylässä Ylitornion pitäjää.	570,000	
	»	18 4/ii 99	Kantomaan tilalle Portimojärven kylässä Ylitornion pit., lisätiluksina	64,150	
	Sodankylän	1820/x 99	Pokan väliaikaisesti veroitetulle talolle Madetkosken kylässä Sodankylän pitäjää, toimitetun isonjaon kautta	490,000	
	»	1818/xi 95	Köngäs s:n - s:n kruununentalolle s:n - s:n, s:n - s:n kautta	522,000	
	»	1920/iv 00	Jeesiön ja Pumpasen jakokunnalle Waalajärven kyl. s:n - s:n kautta	10,608,226	
	»	1918/v 00	Peuralan väliaik. veroit. kruununentalolle Madetkosken kyl. Sodankylän pitäjää, toimitet. isonjaon kautta	463,000	
	»	18 4/iii 98	Kuoskunkorvan uudistaloksi muutetulle kruununmetsätorpalle Kemin kylässä s:n, s:n - s:n	581,820	
	»	18 5/xi 98	Hihnavaaran s:n - s:n s:n - s:n, s:n - s:n.	448,000	
	»	19 2/iii 00	Kaarteselän uudistalolle Waalajärven kylässä s:n, s:n - s:n	417,000	17,412,468

I i n.	Simon	18 ²⁵ /II 99	Heinikosken kruununtalolle Kuivaniemen kyl. Iin pit., tiluslisäystä manttaalinkorotusta vastaan. . .	121,40	
	»	18 7/I 96	Leppiahon uudistaloksi muutetulle kruununmetsätorpalle Ylisimon kylässä Simon pitäjää.	509,56	
	»	19 9/III 00	Niskalan kruununtaloksi sn — sn Jokikylän kylässä Simon pitäjää	344,27	
	Kuusamon	18 8/VI 93	Taivaalkosken pitäjälle, maata kansakoulua varten	20,00	995,23
Turun—Hämeen läänien.	Kankaanpään	18 6/XI 91	Uudistaloiksi muutetuille kruununmetsätorpille Toivon ja Kärrysojan kruununmaalla Jämijärven kappelissa	512,95	
	»	»	Sn — sn Suurimaan sn — sn sn	673,05	
	»	»	Sn — sn Jämijärven sn — sn sn	700,93	
	»	»	Sn — sn Waskimäen sn — sn sn	103,66	
	»	»	Sn — sn Raivalan sn Parkanon pitäjässä	666,25	
	»	18 ²⁹ /V 94	Vanhemmille perintötalolle lisämaita metsäveroa vastaan Lainetkankaan kruununmaalla Kankaanpään pitäjän Honkajoen kappelissa	216,58	
	»	»	Sn — sn Marjalahden kruununmaalla sn — sn	341,29	
Karvian	18 6/XI 91	Uudistaloiksi muutetuille Kihniön itä- ja länsi kruununmaille Parkanon pitäjässä	3,700,95	6,915,66	
Wiipurin—Mikkelin läänien.	Pällilän	19 5/IV & 19/VII 00	Pakkoluovutuksella yhdistetty valtion rautateitten alueeseen	2,70	2,70
	Yhteensä			---	25,326,058

Sitä vastoin on kruununmaitten pinta-ala lisäytynyt:

Iin tarkastuspiirissä olevassa Haukiputaan hoitoalueessa 793,76 hehtaarilla sen kautta, että Auralan uudistalon maat Utajärven pitäjän Juorkunan kylässä ja Rajalan uudistalon tilukset Puolangan pitäjän Askan kylässä, Keisarillisen Senaatin 9 päivänä Maaliskuuta 1900 antaman määräyksen johdosta, ovat takaisin pantu kruununmaahan;

Oulujärven tarkastuspiirissä sijaitsevassa Kalajoen hoitoalueessa 407,46 hehtaarilla siitä, että Kellokankaan autioksi joutuneen kruununtilan alue, Keisarillisen Senaatin 14 päivänä Joulukuuta 1900 antaman määräyksen johdosta, myöskin on kruununmaahan takaisin pantu;

Kuopion läänin tarkastuspiirissä olevassa Iisalmen hoitoalueessa 11,56 hehtaarin suuruisella alalla siten, että Kuopion pitäjään kuuluvat ja Karhuvvedessä sijaitsevat Honganoksa, Otrasaari, Suuri Saunasaari ja Halkosaari nimiset saaret Keisarillisen Senaatin 8 päivänä Lokakuuta 1900 antaman kirjeen mukaan ovat sanottuun hoitoalueeseen yhdistetyt.

Tätä paitsi on pinta-ala näennäisesti lisäytynyt 340,10 hehtaarilla Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä sijaitsevassa Korpiselän hoitoalueessa siten,

että Soanlahden kruununpuisto, joka aikaisemmin pidettiin sisältävän 19,850,06 hehtaaria, Evon metsäopiston oppilaitten toimittamain ja nyttemmin loppuun saatettujen uusien mittausten mukaan on laskettu 20,190,16 hehtaariksi.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä olevassa Kuohatin hoitoalueessa on kruununpuistojen pinta-ala myöskin näennäisesti lisäytynyt 2,916,19 hehtaarin suuruisella alalla, joka käsittää näihin kruununpuistoihin kuuluvat vesistöt, joita ei aikaisemmin ole lukuun otettu.

Muuten on hoitoalneitten suhteen semmoinen muutos tapahtunut, että Längelmäen hoitoalue, joka Keisarillisen Senaatin 20 päivänä Marraskuuta 1879 antaman päätöksen nojalla oli silloisen metsänhoitajan poislähdön jälkeen lakkautettava, nyttemmin on yhdistetty Oriveden ja Jämsän hoitoalueisiin niin tavoin, että ensinmainittuun alueeseen on pantu Suinulan läntinen kruununpuisto 7,221,640 hehtaarin suuruisella alalla ja Jämsän hoitoalueeseen Suinulan itäinen sekä Kaltilan kruununpuisto, jotka sisältävät yhteensä 4,606,625 hehtaaria.

Eriyisiä pienempiä muutoksia pinta-alojen jakamisessa eri tiluslajia kohti on myöskin tapahtunut osittain laajennettujen viljelysten, osittain tiluslajien tarkemman määrittelyn johdosta.

Koska uudistalojen perustamista varten aiottuja viljelykseen kelpaavia tiluksia Selkäinjärven ja Kärämäinjärven kruununmailla, jotka yhteensä tekevät 24,497,17 hehtaaria ja sijaitsevat Pyhäjoen hoitoalueessa, Oulujärven tarkastuspiiriä, ei vieläkään ole murettu Keisarillisen Senaatin 26 päivänä Huh- tikuuta 1897 antaman määräyksen mukaisesti, niin ei näistä kruununmaista jällelle jääneitä, kruununpuistoiksi julistettuja maita ole voitu ottaa tänä kertomusvuonna tehtyyn kruununpuisto-luetteloon. Samoin on Keisarillisen Senaatin viimeainittuna päivänä kruununpuistoiksi julistamien Perhon ja Mämmi- nien kruununmaiden laita, jotka yhteensä tekevät 40,139,04 hehtaaria ja joista edellinen sijaitsee Perhon pitäjässä sekä kuuluu Alajärven ja Salamajärven hoitoalueisiin, jälkimäinen taas Laukaan pitäjässä ja Waasan läänin tarkastus- piiriin kuuluvassa Pyhäjärven hoitoalueessa, kun nimittäin näissä kruununmaissa sijaitsevia ja uudistalojen perustamista varten aiottuja, noin 3,000 hehtaariksi laskettuja maita, ei vielä ole lohkaistu.

Mitä maamme kruununmaitten ja -puistojen pinta-alanmäärään tulee, on vielä mainittava, että ilmoitukset niistä ovat eninmiten jotenkin epävarmoja, riippuen siitä, että kartastot ovat vaillinaiset ja aikoja sitte toimitetut mit- taukset eivät ole luotettavia.

Edellä mainittujen muutosten tapahtuttua oli kruununmaitten pinta-ala, vesistöt siihen luettuina, 1900 vuoden lopussa 13,601,744,48 hehtaarin suurui- nen, joka ala jakautuu tarkastuspiireille, hoitoalueille tahi muille hallintopi- reille, kuten seuraava taulu osoittaa:

Koko maan-alaan kuuluu likimääräisen arvion mukaan:

Tasakausi.	Hoito-alue tai muu hallintopiiri.	Koko maanala hehtaareissa.	Yhteensä hehtaaria.		Viljelysmaita y. m. hehtaareissa.				Kuivaa metsämaata.		Soita, nevoja, tuntureita ja muita hylkym.		Yesistöjä.		Koko maan-alasta on kruununpuistoksi julistettu.		
			Peltoa.	Niittyjä ja suo-niittyjä.	Kytö-maata.	Yhteensä.	Hehtaaria.	Yhteensä.	Hehtaaria.	Yhteensä.	Hehtaaria.	Yhteensä.	Hehtaaria.	Yhteensä.			
K e m i n .	Kemin	292,444	29	300	—	130,869	155,250	5,996	288,32								
	Tornion	496,477	40	937	—	229,900	245,700	19,900	—								
	Muonion	1,507,042	4	125	—	301,278	1,162,938	42,697	—								
	Ounasjoen	564,719	11	206	—	226,437	332,390	5,675	—								
	Rovaniemen	798,415	90	1,600	—	372,571	381,654	42,500	—								
	Kemijärven	1,201,500	10	150	—	481,000	600,340	120,000	—								
	Sodankylän	1,593,263	11	90	—	553,820	991,547	47,795	—								
Inarin	2,468,196	8,922,056,00	—	—	—	3,603,00	431,931	2,727,806,00	1,799,265	5,669,084,00	237,000	521,563,00	—	—	—	288,32	
I i n .	Simon	455,451,82	136,78	1,939,74	—	119,135,46	313,639,84	20,600,00	10,472,35								
	Iin	662,726,11	118,10	1,713,50	—	326,079,35	325,935,16	8,880,00	18,980,58								
	Kuusamon	622,800,77	83,40	1,809,94	—	304,051,73	302,852,38	14,003,32	—								
	Haukiputaan	186,682,92	1,927,661,62	72,34	1,108,42	10,00	6,992,22	84,357,16	833,623,70	95,277,62	1,037,705,00	5,857,38	49,340,70	41,636,35	71,089,28		
O u l u j ä r v e n .	Hyrnsalmen	424,049,54	190,66	789,05	—	241,990,72	165,052,59	16,026,52	—								
	Sotkamon	400,415,39	254,73	4,907,61	—	226,815,37	153,980,09	14,457,59	—								
	Paltamon	186,714,81	105,11	485,30	—	77,129,03	104,366,20	4,629,17	22,584,64								
	Siikajoen	82,079,73	187,80	3,359,83	3,10	38,361,00	37,868,00	2,300,00	—								
	Pyhäjoen	77,162,25	141,50	1,327,61	17,50	51,485,09	23,755,23	435,32	51,423,89								
	Kalajoen	92,814,59	1,263,236,31	81,05	431,64	44,18	12,326,67	55,928,72	691,709,93	35,090,77	520,112,88	1,238,23	39,086,83	85,814,70	159,823,32		
	W i t a s a a r e n .	41,621,81	113,40	529,75	18,76	33,440,33	7,064,14	455,43	—								
W a a s a n j ä r v e n .	Salamajärven	83,561,67	92,51	725,40	118,97	43,396,99	34,922,15	4,305,65	19,188,75								
	Pyhäjärven	33,991,81	312,05	829,48	—	18,220,11	12,774,90	1,855,27	4,607,86								
	Saarijärven	31,133,37	50,55	119,63	30,00	22,266,41	8,066,78	600,00	—								
	Multian	24,353,75	57,91	330,48	31,42	8,670,65	14,809,36	453,93	—								
	Wirtain	27,473,10	160,31	222,09	410,43	13,063,96	13,310,37	305,94	—								
	Lestin	57,973,34	99,51	1,299,02	28,54	31,323,12	23,873,15	1,350,00	—								
	Alajärven	61,444,78	522,58	262,62	606,36	27,685,11	32,350,39	17,72	—								
	Jalasjärven	48,540,00	410,093,63	272,00	760,00	443,00	8,446,77	17,755,00	215,821,68	28,940,00	176,111,24	370,00	9,713,94	1,323,97	25,120,58		

Kuopion läänin.	Iisalmen	33,453,01	48,43	330,49	18,85	14,134,20	18,741,90	179,14	28,531,84						
	Palojärven . . .	64,172,17	48,33	800,00	4,50	23,846,55	38,090,35	1,382,44	64,172,17						
	Halmejärven . .	57,501,91	57,27	349,62	167,87	27,303,43	27,665,96	1,957,76	57,501,91						
	Kuohatin	62,398,83	49,92	414,33	—	31,210,88	27,557,81	3,165,89	57,598,87						
	Jongunjoen . . .	89,058,29	95,23	542,75	1,97	51,534,55	31,627,79	5,256,00	61,754,14						
	Suomusjärven . .	89,863,99	51,94	237,48	5,92	36,601,52	52,096,10	871,03	8,143,70						
	Ilomantsin . . .	136,001,52	532,449,72	54,30	383,26	41,94	3,704,40	70,274,15	254,905,28	64,464,01	260,243,92	783,86	13,596,12	372,66	278,075,29
	Korpiselän . . .	85,558,46	14,58	176,91	3,96	39,106,55	38,990,11	7,266,35	84,015,35						
	Loimalan	54,436,40	20,66	472,00	—	32,880,67	18,435,96	2,627,11	50,848,15						
	Uomaan	57,006,00	23,39	236,01	3,47	31,698,71	21,745,27	3,299,15	57,006,00						
Viipurin—Mikkelin läänien.	Laatokan	17,669,40	8,17	174,00	579,62	13,963,95	2,613,10	330,56	15,679,31						
	Rajajoen	13,512,86	30,42	149,73	—	11,722,22	1,454,62	155,87	13,071,79						
	Pälkilän	15,943,08	14,15	137,35	21,25	8,782,63	6,827,69	160,01	15,943,08						
	Miehikkälän														
	kruununpuisto	5,023,49	4,62	44,30	—	3,304,30	1,453,92	216,35	5,023,49						
	Mikkelin	41,319,75	290,469,44	168,09	206,07	37,53	2,526,28	26,122,55	167,581,58	12,604,91	104,125,58	2,180,60	16,236,00	7,283,81	248,870,98
	Evon-Wesijaon														
	kruununpuistot	9,235,23	9,235,23	93,02	253,90	—	346,92	6,205,73	6,205,73	2,202,86	2,202,86	479,72	479,72	9,235,23	9,235,23
	Kankaanpään . .	45,861,07	467,00	1,667,00	1,129,00	21,052,07	20,338,00	1,208,00	42,093,90						
	Karvian	43,175,33	313,10	1,039,55	260,71	19,742,12	20,602,11	1,217,74	40,320,50						
Tuusulan läänien.	Parkanon	47,413,36	179,31	792,12	342,13	28,042,62	16,463,48	1,593,70	47,413,36						
	Aurcen	41,546,42	174,44	152,19	47,09	23,072,02	16,444,21	1,656,47	—						
	Oriveden	23,659,08	652,19	434,55	—	16,813,58	4,727,21	1,031,55	22,876,80						
	Jämsän	20,897,30	165,69	197,55	53,86	14,493,20	5,357,12	629,88	18,453,54						
	Lopen	13,216,22	235,768,78	58,59	194,98	101,82	8,422,87	8,052,47	131,268,08	4,501,56	88,433,69	306,80	7,644,14	5,565,59	176,723,69
	Kruununmetsät														
	Yläneen y. m.														
	pitäjissä . . .	10,773,75	10,773,75	86,69	587,76	—	674,45	5,470,07	5,470,07	4,489,23	4,489,23	140,00	140,00	275,54	275,54
	Yhteensä	—	13,601,744,48	—	—	—	47,043,58	—	5,034,392,05	—	7,862,508,40	—	657,800,45	—	969,502,23

Yllä oleva laaja ala sisältää, paitsi järviä ja vesistöjä, myös Inarin, Utsjoen ja Enontekiäisten seurakunnissa löytyvät pyykittämättömät alueet, jotka ovat osittain metsättömiä, osittain kasvavat arvotonta metsää tahi joista puutavarain myyntiä metsämaitten aseman takia ei tähän saakka ole voinut tapahtua. Nämät alat, yhteensä 3,700,000 hehtaaria, ovat siis tähän saakka olleet vähäisestä taloudellisesta merkityksestä valtion metsätaloudelle. Metsänhoitohallitukselle jätetyt puunosto-hakemukset osoittavat kuitenkin, että sahapuilla ainakin Inarin osuudelta tulee olemaan menekkiä niin pian kuin talojen maat ovat tulleet kruununmaasta väliaikaisesti lohkaistuiksi.

Paitsi viimeainituista tiluksista ei tätä nykyä mitään mainittavia tuloja voida odottaa myöskään seuraavista likimäärin arvioiduista tilusaloista, jotka joko kasvavat nuorta metsää tahi niukasti tukkimetsän jäämöksiä tai ovat melkein kokonaan metsän puutteessa, nimittäin: 250,000 hehtaarilta Oulujärven tarkastuspiirissä, 200,000 hehtaarilta Waasan läänin, 40,000 hehtaarilta Wiipurin—Mikkelin läänien ja 60,000 hehtaarilta Turun—Hämeenläänien tarkastuspiirissä sekä Yläneen ja likellä olevien pitäjän kruununmailla.

Jos yllämainittuihin pinta-aloihin, yhteensä 4,250,000 hehtaaria, vielä lisätään muilla kruununmaan-alueilla löytyvien vesiperäisten maitten, järvien, vesistöjen ja muitten hylkymaitten ala, joka sisältää noin puolikuudetta miljoonaksi hehtaariksi arvioidun alan, niin on se pinta-ala, mistä sahatukkeja tähän saakka on voitu myydä, ainoastaan vähän yli 3,850,000 hehtaarin suuruinen.

Kussakin hoitoalueessa on kasvullisilla metsämailla löytyvien paljaiden maiden ja eri ikäluokkien suhde arvosteltu seuraavalla likimääräisellä tavalla:

Tarkastuspiiri.	Hoitoalue tai muu hallinto- piiri.	Prosenttia koko alasta kasvullista metsämaata.				
		Paljaita maita ja nuorennusta.	Nuorta ja keskikäistä metsää.	Lähinnä hakettava metsää.	Täysikasvuista sahatukkimetsää.	Yliikäisiä ja vikaanaisia puita.
Kemin	Kemin	3	25	12	40	20
»	Tornion	10	25	15	30	20
»	Muonion	3	20	40	17	20
»	Ounasjoen	20	22	20	18	20

Kemin	Rovaniemen	8	17	30	30	15
»	Kemijärven	10	15	15	20	40
»	Sodankylän	5	20	20	30	25
»	Inarin	tie-	toja	puunt-	tuu.	
Im	Simon	10	30	30	20	10
»	Iin	10	35	25	20	10
»	Kuusamon	10	25	18	20	27
»	Haukiputaan	10	60	15	10	5
Onlujärven	Hyrnsalmen	4	55	10	20	11
»	Sotkamon	2	73	9	9	7
»	Paltamon	5	72	15	6	2
»	Siikajoen	7	60	30	2	1
»	Pyhäjoen	5	65	18	9	3
»	Kalajoen	3	67	28	1	1
Waasan läänin	Wiitasaaren	3	27	19	36	15
»	Salamajärven	10	30	30	25	5
»	Pyhäjärven	5	25	20	30	20
»	Saarijärven	2	30	20	30	18
»	Multian	1	22	24	18	35
»	Wirtain	12	40	30	12	6
»	Lestin	1	60	20	15	4
»	Alajärven	7	85	5	2	1
»	Jalasjärven	2	85	12	0	1
Kuopion läänin	Iisalmen	8	55	25	10	2
»	Palojärven	13	40	25	20	2
»	Halmejärven	2	40	35	15	8
»	Kuohatin	0	60	20	18	2
»	Jongunjoen	0.5	55	20	20	4.5
»	Suomusjärven	0.5	60	20	14.5	5
»	Ilomantsin	5	50	20	15	10
Wiipurin—	Korpiselän	4	30	35	25	6
Mikkelin	Loimalan	1.8	52	37	9	0.2
läänien	Uomaan	2.5	61	29.5	6.5	0.5
»	Laatokan	15	73	10	2	0
»	Rajajoen	5	91	3.5	0.5	0
»	Pällilän	6.5	72	16	5.5	0
»	Miehikkälän kruununpuisto	3	92	5	0	0
»	Mikkelin	15	45	35	5	0
»	Evon—Wesijaon kr.-puistot	1	75	18	4	2

Turun—Hämeen läänien	Kankaanpään	10	60	20	5	5
»	Karvian	1	60	20	15	4
»	Parkanon	10	40	15	25	10
»	Aureen	7	34	34	16	9
»	Oriveden	8	34	20	28	10
»	Jämsän	2	63	20	10	5
»	Lopen	5	60	20	12	3
	Yläneen y. m. pitäjien kr.-maat	2	65	26	5	2

Kruununpuistot.

Alla olevasta luettelosta käyvät selville kruununpuistojen pinta-alat kuin myös maanteitten ja siltain teko-velvollisuuksista nille lasketut manttaalit, sekä osittaiset tiedot kruununpuistojen alueilla löytyvistä vesistöistä:

Tarkastus-piiri.	Hoitoalue.	Kruununpuiston nimitys.	Manttaali.	Pinta-ala hehtaareissa.	Yhteensä.	
					Manttaalia.	Pinta-ala hehtaareissa.
Kemin. I i n.	Kemin	Ajos	0,06	288,32	0,06	288,32
		Simon	Maksniemi	0,08		
		Kuivaniemi	1,23	7,305,104		
		Olhava	0,29	1,460,518		
		Oijärvi	0,19	1,275,719		
	Iin	Taunila, Litt. A ⁷	1,19	7,948,584		
		Sn » A ⁸	0,38	2,016,026		
		Sn » A ¹¹	0,02	146,303		
		Sn » A ¹²	0,04	310,654		
		Karjala, » A ⁹	0,09	465,100		
		Sn » A ¹⁰	0,31	2,061,451		
		Sn » A ¹³	0,83	5,575,740		
		Sn » A ¹⁴	0,02	110,976		
		Olhava, » A ¹⁶	0,06	345,749		
	Hankiputaan	Leipiharju	0,80	5,047,670		
Timonen, länsi.		1,02	3,498,910			
Sn itä			3,484,500			

I i n.	Haukiputaan	Waarala	1,21	9,350,840	9,98	71,089,28
		Marttinen	0,78	8,690,880		
		Tilanniska	1,25	10,053,560		
		Pääatalo		190,370		
		Jaakkola		604,750		
		Erkkilä		161,190		
		Soidinsalmi	0,19	327,040		
		Koskela		49,360		
		Hautaoja		177,280		
		Paltamon	Potkunjoki, (mittaamaton)	0,51		
Säipäsoja, (s:n)	0,59		4,573,28			
O n l n j ä r v e n.	S:n ja Tolkanjärvi	0,71	8,935,96			
	Warpuoja	0,18	1,841,30			
	Rokuanvaara (mittaamaton)	0,28	1,234,10			
	Pyhäjoen Särkijärvi	0,89	6,646,139			
	Penninkijärvi					
	Oluensaari	0,68	3,389,910			
	Selkäinjärvi	0,10	884,416			
	Solleikko	0,85	4,239,164			
	Matokangas	0,13	569,331			
	Haudanjoki	1,00	4,471,300			
	Jänisoja	0,19	1,067,974			
	Ristisenjärvi	0,42	2,351,658			
	Onkilampi	0,39	2,423,734			
	Haapamankangas	0,47	2,696,525			
	Sydänmaa	0,55	3,029,495			
	Jylhänjärvi	0,21	1,337,867			
	Murisjärvi	—	416,220			
	Eerikinharju	0,06	452,251			
	Piipsanneva	0,05	1,563,160			
	Mäyränjärvi	0,17	1,288,844			
Pöhlölä	0,24	1,388,765				
Kokko	0,03	180,911				
Isokangas (mantaaliinpantu Ka- lajoen hoitoalueessa)	—	311,482				
Hanhela, Petäjäkosken kylässä	0,15	655,272				
S:n, Oulaisten kylässä	0,86	4,189,900				
S:n, Matkanivan kylässä	0,51	1,122,717				
Hirvineva, s:n s:n						

O n l n j ä r v e n.	Pyhäjoen	Hirvineva, Piipsajärven kylässä	0,55	2,720,614	23,59	159,823,32
		Tuulasjärvi	0,05	317,016		
		Silvuorenkangas	0,04	189,160		
		Hetetlampi	0,29	2,002,779		
	Kalajoen	Oltava	0,05	561,062		
		Tuulaskylänsydänm., Kalajoella	0,06	384,743		
		Sn Litt. A ^{4, 5, 6, 9} Alavieskan pit.	0,21	1,058,226		
		Isokangas, Ylivieskan pit. . . .	0,99	4,696,693		
		Isokähtävä, Litt. A ^{3, 10, 11, 12, 13, 14}	0,55	3,280,779		
		Sn » A ¹ Sievin pit.	0,36	1,864,688		
		Eteläsydänmaa, sn	2,65	21,147,351		
		Isosydänmaa, sn	1,53	13,774,209		
		Lintula, sn	0,02			
		Isokangas, Nivalan pitäjässä . .	0,63	3,392,783		
		Isosydänmaa, sn	0,35	2,516,164		
		Sn, Litt. A ²⁸ Haapajärven pit.	0,75	5,752,953		
		Kittilä, sn	0,09	3,869,796		
		Eteläsydänmaa, sn	0,74			
		Pitkäkangas, sn	0,58	4,676,402		
	Tupasaari, sn	0,44	3,298,048			
	Murisjärvi, sn	0,79	4,014,276			
	Isosydänmaa, Reisjärven pit. . .	0,21	1,804,835			
	Eteläsydänmaa, sn	1,44	10,282,842			
Salamajärven	Salamajärvi	2,04	15,149,78			
	Penttilä	—	2,460,77			
	Länttä-Tenhola	—	1,578,20			
Pyhäjärven	Hohonmaa	0,35	2,926,33			
	Kurkela	0,27	1,681,53			
Jalasjärven	Salmi	0,28	1,260,50			
	Kaapinmaa	—	63,47			
Iisalmen	Laukkala	—	2,350,46			
	Korosmäki	0,15	737,36			
	Rahustenaho	0,18	1,234,30			
	Kaatio	0,07	762,57			
	Talajärvi	0,15	1,051,40			
	Hongisto	0,07	372,02			
	Hukkasenaho	0,13	666,52			
	Talvimäki	0,08	349,21			
	Sukeva	0,97	6,631,38			
W a s a n l ä ä n n.	Knopion läänin.			2,94	25,120,58	

K u o p i o n l ä h ä n i n.	Iisalmen	Laaka	0,51	2,374,98
		Marjomäki	0,06	540,54
		Kylänmäki	0,07	637,29
		Uura	0,36	2,342,72
		Kontiomäki	0,21	1,028,53
		Wiidenmetonmaa	0,16	821,56
		Haajais, pohjois	0,09	623,65
		Sn etelä	0,15	1,266,25
		Kilpomäki	0,14	754,53
		Sälövä, länsi	0,15	821,50
		Sn itä	0,23	1,128,21
		Ahvenila	0,12	1,479,60
		Hevosaho eli Hevoslehto	—	557,26
	Palojärven	Laulu	0,04	343,85
		Pirttiso	0,08	425,09
		Lievisenmäki	0,15	1,195,79
		Palojärvi	1,90	12,831,16
		Sn länsi	0,05	234,36
		Sn itä	0,06	286,83
		Konttimäki	0,09	544,35
		Yläluosta	2,34	16,384,90
		Wuokko	1,04	5,337,87
		Ruokosenmäki	0,10	654,87
		Alaluosta	1,13	7,021,60
		Waikko	0,66	3,725,04
		Petrovaara	0,72	3,565,14
		Polvijärvi	0,31	1,364,07
		Timovaara	0,59	3,152,35
		Martonvaara	1,23	6,105,87
Kinahmonsaari	0,11	999,03		
Halmejärven	Tiilikka	0,26	1,692,72	
	Laulu	0,10	816,74	
	Sieransalo		2,814,36	
	Hiirensalo		5,691,93	
	Loukunsalo		3,570,12	
	Kuikkamäensalo	5,60	3,070,76	
	Koppelon eli Rasimäen salo		1,511,42	
	Toppomäensalo		4,395,70	
Ruunaahonsalo		5,124,03		

K n o p i o n l ä ä n i n.	Halmejärven	Nurmes, pohjois	3,88	20,545,31	48,07	278,075,29
		Lusikkavaara	0,07	547,64		
	Kuoliatin	Halmejärvi	0,31	1,719,17		
		Koiravaara	0,50	2,559,00		
		Pettäinen	0,01	47,04		
		Hökkä—Jänislehto	0,21	1,438,21		
		Vesijaksoja yhteensä	—	1,957,76		
		Pettäinen	0,42	1,979,906		
	Jongunjoen	Hökkä—Jänislehto	4,04	24,214,153		
		Nurmes, pohjois	0,01	61,705		
		Sn koillis.	5,46	27,269,809		
		Jonkeri	0,27	1,157,107		
		Vesijaksoja yhteensä	—	2,916,19		
	Suomusjärven	Karjala, pohjois	10,67	59,487,540		
Nurmijärvi		0,25	1,130,950			
Ilomantsin	Pankasaari	0,16	1,135,650			
	Paihola	—	2,484,520			
W i i p u r i n — M i k k e l i n l ä ä n i e n.	Korpiselän	Wuonislampi	1,12	5,659,180		
		Petkeljärvi	0,08	372,66		
	Loimalan	Korpiselkä	13,57	63,825,19		
		Soanlahti	4,64	20,190,16		
	Uomaan	Suistamo	8,38	50,848,15		
		Uomais.	2,66	13,911,06		
	Laatokan	Salmis	11,06	43,094,94		
		Kuoppalampi	1,24	7,676,85		
		Lohijoki	1,08			
		Lohijoki	0,98	1,982,16		
		Ilmes	0,46	2,638,60		
		Wahvaniemi.	0,77			
	Rajajoen	Oinonvaara	2,27	3,381,70		
		Kostamojärvi				
Nurmijärvi		1,37	2,079,93			
Pällilän	Lintula	—	10,123,90			
	Hovinmaa	0,21	867,96			
	Pällilä	5,71	15,923,77			
Kyyrölä (niitty)	19,31					
Miehkälän	Miehkälä	2,09	5,023,49			
	Mikkelin	Punkaharju	0,03	150,68		
Lohikoski		1,44	5,176,56			
Mäntyharju		—	1,956,57			
				57,96	248,870,98	

—	Evonja West-	Evo	1,45	7,239,63		
—	jaon krpulist.	Wesijako	0,60	1,995,60	2,05	9,235,23
	Kankaanpään	Pohjankangas ja Polvikeidas	1,84	12,634,396		
		Wihtelijärvi, itä	0,97	4,662,879		
		S:n länsi	0,30	2,157,298		
		Wenesjärvi	0,71	2,940,015		
		Ylihonkajoki	0,64	3,939,417		
		Karvia	0,71	5,972,605		
		Saarijärvi	0,33	1,361,247		
		Sydänmaa	1,27	8,426,041		
	Parkanon	Sydänmaa	1,90	14,280,018		
		Parkano	1,86	12,780,617		
		Wahojärvi	4,02	20,352,722		
	Karvian	Kihniö, länsi	5,84	26,647,888		
		S:n itä		7,016,491		
		Pohjankangas	0,30	2,036,198		
		Alkionmaa	0,43	2,769,490		
		Rastiais, itä	0,02	463,148		
		D:o länsi	0,03	608,041		
		Ilveslamminmaa	0,04	167,298		
		Warvistonmaa, pohjois.	0,05	350,978		
		S:n etelä.		260,966		
	Oriveden	Palomäki	0,06	213,552		
		Tamminiemi	0,03	116,129		
		Honkamäki	0,06	245,390		
		Mertosenmaa	0,02	59,819		
		Mäntymäki	0,17	666,098		
		Wuohijoki	0,21	977,916		
		Koivuniemi	0,02	80,261		
		Huopioniemi	0,19	751,539		
		Leponiemi	0,21	895,344		
		Juuanmaa	0,06	346,362		
		Löytyn eli Salmijärvenmaa	0,13	512,473		
		Pohja	0,51	2,717,616		
		Hyytiälänmaa	0,31	1,072,609		
		Ukonmaa	0,27	856,707		
		Yliskylä eli Säynäjoki	0,90	2,903,941		
		Wattulanmaa	0,17	887,693		
		Pehunautio	0,17	761,011		

T u r u n — H ä m e e n l ä ä n i e n .	Oriveden	Heinälamminmaa	0,28	1,590,706		
		Suinula, länsi	} 2,88	7,221,640		
	Jämsän	Sen itä		} 2,04	2,847,961	
		Saukkola	} 0,70		9,362,778	
	Lopen	Tikkala		} 0,52		
		Parkola	} 0,53		1,496,033	
		Wirolaistenmaa		} 0,35	1,360,751	
		Niinimäki	} 0,11		477,878	
		Edesniemi		} 0,31	1,149,493	
		Pihlajalahti	} 0,52		1,758,654	
		Kaltila		} 0,13	515,094	
		Laitilanmaa	} 0,06		154,909	
		Riihi eli Parikansaari		} 0,06	146,601	
		Järventaustanmaa	} 1,00		727,357	
		Teväntö		} 0,25	1,426,888	
		Pilpala	} 0,25		585,042	
		Keihäsjärvi		} —	474,566	
		Salkola	} 0,30		829,719	
		Kytöjärvi		} 0,20	259,975	
	Nummela	} 0,20	243,542			
	Kiljanvaara		} 0,08	201,894	35,07	176,723,69
	Niemi eli Wattola	} —		275,540	—	275,54
	Yläneen		Uusitalo	—	—	—
Yhteensä			—	—	179,72	969,502,23

Virkaväestö.

Kertomusvuoden kuluessa toimittivat Metsänhoitohallituksessa virkaansa kaikkiaan yksitoista hallitus- ja virkamiestä sekä hoito-alueitten hallinnossa ja metsänvartioiden peräänkatsannossa seitsemän ylimetsänhoitajan, kukin tarkastuspiirissään, ynnä Evon metsäopiston tihentöihin valvonnan alla, joka viime mainittu samalla on toiminut ylimetsänhoitajana Evon ja Wesijaon kruununpuistoissa, on ollut sijoitettuna seuraava henkilöstö:

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue tahi muu hallinto- piiri.	Hallinto.			Vartioiminen.		
		Metsänhoitaja.	Apulais-metsänhoitaja.	Metsäpäällys- miehä.	Metsän- vartiota.	Yhmittäisi metsän- vartiota.	Yhteensä met- sänvartiota.
K e m i n .	Kemin	1	—	1	10	4	29,244
	Tornion	1	—	2	15	11	33,098
	Muonion	1	—	2	11	—	137,004
	Ounasjoen	1	—	2	9	—	62,747
	Rovaniemen	1	—	3	13	2	61,416
	Kemijärven	1	1	1	13	—	52,272
	Sodankylän	1	1	2	13	1	122,559
I i n .	Inarin	—	—	1	5	4	111 493,639
	Simon	1	—	2	15	7	30,264
Oulujärven.	Iin	1	—	2	25	13	26,509
	Kuusamon	1	1	2	18	4	34,600
	Haukiputaan	1	—	1	9	2	93 20,743
	Hyrnsalmen	1	—	2	22	—	19,275
	Sotkamou	1	—	2	21	—	19,067
	Paltamon	1	—	1	17	—	10,983
	Siikajoen	1	—	1	12	—	6,840
W a a s a n l ä ä n i n .	Pyhäjoen	1	—	1	13	—	5,936
	Kalajoen	1	—	1	16	—	101 5,801
	Wiitasaaren	1	—	—	11	4	2,775
	Salamajärven	1	—	—	18	5	3,633
	Pyhäjärven	1	—	—	13	2	2,266
	Saarijärven	1	—	—	12	5	1,831
	Multian	1	—	—	8	—	3,044
	Wirtain	1	—	—	12	1	2,113
	Lestin	1	—	—	22	1	2,521
	Alajärven	1	—	—	15	1	3,840
Knuopionkäänin.	Jalasjärven	1	—	—	11	8	149 2,555
	Iisalmen	1	—	—	13	—	2,573
	Palojärven	1	—	—	17	—	3,775
	Halmejärven	1	—	—	10	—	5,750
	Kuohatin	1	—	—	9	—	6,933
Jongunjoen	1	—	—	19	—	4,687	

Knuolajärven läänin.	Suomusjärven	1	—	—	21	—		4,279
	Ilomantsin	1	—	—	34	—	123	4,000
Wiipurin läänin.	Korpiselän	1	—	—	8	—		10,695
	Loimalan	1	—	—	8	—		6,805
Mikkelin läänien.	Uomaan	1	1	—	8	—		7,126
	Laatokan	1	—	—	6	—		2,945
	Rajajoen	1	—	—	8	2		1,351
	Pällilän	1	—	—	6	—		2,658
	Miehikkälän kruununpuisto . .	—	—	—	3	—		1,674
	Mikkelin	1	—	—	23	1	73	1,722
	Evon—Wesijaon kruununpuistot	1	—	—	8	—	8	1,154
Turun—Hämeen läänien.	Kankaanpään	1	—	—	21	2		2,184
	Karvian	1	—	—	19	—		2,272
	Parkanon	1	—	—	19	—		2,496
	Aureen	1	—	—	14	—		2,968
	Oriveden	1	—	—	19	—		1,245
	Jämsän	1	—	—	17	1		1,229
	Lopen	1	—	—	12	—	124	1,101
	Kruununmaat Yläneen y. m. pitäjissä.	—	—	—	6	—	6	2,155
Yhteensä		48	4	29	707	81	788	—

Keisarillisen Senaatin 23 päivästä Lokakuuta 1899 antamalla myönnytyksellä on Sodankylän hoitoalueeseen vuoden kuluessa apulaismetsänhoitaja sijoitettu.

Paitsi ylläolevassa luettelossa mainittua vartioväestöä on eri hoitoalueissa kestäväin metsänhakkutujen, kulojen vartioimiseen sekä metsänuudistuksille saatamiensa raiskauksien ehkäisemiseen y. m. ylimääräistä vartioväestöä käytetty, jonka ohessa osa kruununmetsäntorppareista Sotkamon, Paltamon, Siikajoen ja Rajajoen hoitoalueissa on ollut velvollinen vartioimaan määrättyillä helpoituksilla verojen suorittamisessa.

Metsänvartioimisen peräänkatsannon Miehikkälän yksinäiskruununpuistossa on, kuten tätä ennenkin, Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja toimittanut, jota paitsi Yläneen ja sen rajapitäjissä sijaitsevain kruununmetsäin hallinnon on suorittanut Metsänhoitohallitus niin tavoin, että joku sen virkamiehistä tarpeen vaatiessa on toimittanut hallintotehtävät.

Enontekiäisten kappelissa sijaitsevat osittain metsättömät pyykittämättömät maat sekä Knuolajärven pitäjän itäosassa väliaikaisesti eroitettut kruununmaat

eivät ole, lukuun ottamatta pienempää osaa ensimmäinitussa seurakunnassa, asetetut erikoisvartioimisen alaisiksi, vaan ovat näitten alain hoidannon toimitaneet Muonion ja Kemijärven hoitoalueiden metsänhoitajat.

Puutavarain myynti ja hinnat.

Vuoden toimitetuissa julkisissa puutavarainhuutokaupoissa tarjottiin kaikkiaan 933,848 sahapuuta ja 35,600 kuutiometriä halkometsää, joista kumminkin 473,822 sahapuuta ja 1,500 kuutiometriä polttopuita hylättyjen tarjoumusten johdosta jäivät myymättä. Saarijärven hoitoalueessa sisäänhuudetusta puumäärästä 12,509 puuta 16: 06 markan jälkeen ei ostoa ole täytetty, vaan on huutokaupassa siitä suoritettu takaussumma 3,000 markkaa langennut kruunulle. Sitävastoin on, Keisarillinen Senaatti 27 päivänä Maaliskuuta 1900 huutokaupatta myytäväksi hyväksynyt 200,000 sahapuuta Vienanmereen laskevain vesistöjen ympäristöltä Kemijärven hoitoalueessa. Ne puumäärät, jotka ovat myyty, sekä välitetyt puhinnat eri tarkastuspiireissä, hoitoalueissa ja hallintopiireissä käyvät selville alla olevasta luettelosta.

Tarkastuspiiri.	Hoitoalue tai muu hallintopiiri.	Myyty puumäärä.		Hinta					Keskimäär. hinta.	
		Saha-hirsipuita, kappaletta.	Yhteensä.	Kappal. eli m ³ .	Koko puumäärästä.		Yhteensä.			
					Smf.	7 ^{1/2}	Smf.	7 ^{1/2}		
K e m i j ä r v e n .	Kemin	1,210		2: 05	2,480	50				
	S:ma	2,170		2: 07	4,491	90				
	Tornion	13,494		3: 60	48,578	40				
	S:ma	22,701		2: 75	62,427	75				
	S:ma	2,538		1: 10	2,791	80				
	Muonion	10,903		2: 82	30,746	46				
	Ounasjoen	21,049		5: —	105,245	—				
	Rovaniemen	7,298		1: 10	8,027	80				
	Kemijärven	200,000	281,363	3: 50	700,000	—	964,789	61	3: 43	
I i j ä r v e n .	Simon	10,642		3: 90	41,503	80				
	Kuusamon	13,818		3: —	41,454	—				
	S:ma	14,898		3: 75	55,867	50				
	S:ma	15,018		2: 85	42,801	30				
	S:ma	29,099	83,475	3: —	87,297	—	268,923	60	3: 22	
Oulu-järven .	Sotkamon	9,286		4: 75	44,108	50				
	Pyhäjoen	2,630	11,916	5: 05	13,281	50	57,390	—	4: 82	

Wassan läänin.	Wiitasaaren	12,646		14:02	177,296	92			
	Salamajärven	12,499		7:14	89,242	86			
	Pyhäjärven	15,078		11:52	173,698	56			
	S:ma	2,037		7:85	15,990	45			
	Multian	8,014		12:10	96,969	40			
	Wirtain	7,725		11:80	91,115	—			
K n o p i o n läänin.	Lestin	8,328	66,327	6:50	54,132	—	698,445	19	10:53
	Iisalmen	5,062		5:70	28,853	40			
	Palojärven	6,000		5:—	30,000	—			
	Halmejärven	7,725		5:—	38,625	—			
	Kuohatin	8,956		4:80	42,988	80			
	S:ma	9,281		5:40	50,117	40			
	Jongunjoen	12,258		5:—	61,290	—			
	Suomusjärven	13,085		5:80	75,893	—			
	Ilomantsin	10,190		4:75	48,402	50			
	S:ma	19,261	91,818	5:50	105,935	50	482,105	60	5:25
Wiipurin—Mikkelin läänien.	Korpiselän	15,000		5:—	75,000	—			
	Loimalan	18,240		4:63	84,451	20			
	S:ma halkoja 4,000 m ³	—		0:25	1,000	—			
	Uomaan	14,000		6:88	96,320	—			
	S:ma	5,540		3:75	20,775	—			
	S:ma halkoja 6,000 m ³	—		0:50	3,000	—			
	S:ma » 14,000 »	—		0:40	5,600	—			
	Pällilän, » 900 »	—		1:65	1,485	—			
	S:ma » 800 »	—		2:—	1,600	—			
	S:ma » 1,000 »	—		2:65	2,650	—			5:24
	S:ma » 400 »	—		1:75	700	—			&
	Mikkelin, halkoja 7,000 m ³	—	52,780	1:01	7,070	—	299,651	20	0:68
Evon ja Wesijaon kr.puist.	2,529	2,529	4:—	10,116	—	10,116	—	4:—	
Turun—Hämmeen läänien.	Karvian	4,015		5:—	20,075	—			
	S:ma	3,035		4:50	13,657	50			
	Parkanon	14,353		10:62	152,428	86			
	Aureen	15,264		11:06	168,819	84			
	Oriveden	5,285		7:41	39,161	85			
	S:ma	6,992		10:37	72,507	04			
	Jämsän	807		12:—	9,684	—			
	S:ma	2,980		14:01	41,749	80			
S:ma	4,578	57,309	13:56	62,077	68	580,161	57	10:12	
Yhteensä halkoja 34,100 m ³		—	647,517	—	—	—	3,361,582	77	5:16

Paitsi tätä on sekä paikallishuutokaupoissa että erikoistavalla, kuin myös käsikaupalla myyty tai maksutta annettu seuraavat metsäntuotteet:

Pelkkapuita	1,887	kappaletta.
Rakennushirsiä	14,760	»
Vikanaisia puita	40,917	»
Keloja ja tuulenskaatoja	303,184	»
Kaikenlaisia puita	34,644	»
Poltto- ja sysipuita	349,739,06	kuutiometriä.
Tervaksia	20,587,98	»
Hiomapuita	15,686,45	»
Pärepuita ja päreitä y. m.	509,14	»
Veistopuita	2,128,54	»
Aitauspuita	848,52	»
Vitsaksia, vanteita, taimia y. m.	642,011	kappaletta.
Puunkuorta, pilkkaa, tuohta, y. m.	63,438,1	kilogrammaa.
Jäkälää, lehtiä, havuja, turpeita, hietaa, kiviä y. m.	6,010,7	kuormaa.
Sysyä, kalkkia, tervaa y. m.	359,48	hehtolitraa,
joitten arvo yhteensä tekee <i>Smyc</i>	630,984: 15.	

Tulot ja menot.

Tulot vuoden kuluessa ulosannetuista metsäntuotteista, vuokrista, torpanveroista, y. m. eri tarkastuspiireissä sekä Evon—Wesijaon kruununpuistoista kuin myös Yläneen ja sen rajapitäjäin kruununmetsistä tekevät piirien pääkirjoista otettujen ja oheen liitettyjen yhteenvetojen mukaan 5,008,753 markkaa 31 penniä, jota vastoin hoito-, vartioimis-, päivätyöpalkkio- ja muut kustannusmenot tekevät 752,197 markkaa 82 penniä. Tulot tekevät siis 4,256,555 markkaa 49 penniä enemmän kuin menot.

Hyönteisten, myrskyjen, lumipainojen y. m. tuottamat vahingot.

Vuoden kuluessa ei ole suurempia luonnon tuottamia vahinkoja ollut. Vaikka kohta edellisenä vuonna esiintyneen mäntykarehtijan (*Panolis piniperda*) tuhoja oli pelättävissä Rajajoen ja varsinkin Pällilän hoitoalueissa, jäi kumminkin tämän hyönteisen uudestaan esiintyminen sikseen. Tähän vaikutti osaksi

ne varokeinot, jotka syksyllä vuonna 1899 toimeenpantiin sen hävittämiseksi, kotelojen keräämisellä ja sammuttamattoman kalkin kylvämällä, mutta pääasiallisesti on tuo onnellinen tulos luettava epäsuotuisain lämpö määrän vaikutuksesta sinä aikana keväällä, kuin perhot esiytyvät. Pienempiä hyönteistuhoja on havaittu vanhemmissa metsänviljelyksissä Uomaan hoitoalueessa, kuin myös, että männynpistiäinen (*Lophyrus*) on näyttäytynyt Oriveden ja Multian hoitoalueissa, kumminkaan huomiota herättävää tuhoa tuottamatta. Evon kruununpuistosta kerrotaan mäntyrosan (*Peridermium pinii*) huomiota herättävässä määrässä alkaneen leviytymään mäntymetsissä kuivilla kankailla lähellä metsäopistoa.

Myrskyvahinkoja on tapahtunut: Rovaniemen hoitoalueessa, jossa tuuli on kaatanut noin 900 tukkipuuta, Pyhäjoen hoitoalueessa, jossa Syyskuun 15 päivänä myrsky kaatoi pienempiä havupuita, sekä Palojärven, Kuohatin ja Ilomantsin hoitoalueissa ovat myrskyt kaataneet kustakin 760, 350 ja 19 tukkipuuta. Mikkelin hoitoalueessa on noin 2,500 suurempaa ja pienempää puuta Punkaharjun kruununpuiston rannikoilla Saimaan tavattoman korkean tulvaveden vaikutuksesta kuivettunut, kumminkaan, sittenkuin kuivettuneet puut on poisraivattu, huomattavasti vaikuttamatta puiston tunnettuun luonnonihannuteen.

Kaikista Viipurin—Mikkelin ja Turun—Hämeen läänien tarkastuspiireistä, Saarijärven, Lestin ja Jalasjärven hoitoalueista, Waasan läänin tarkastuspiiriä, kuin myös Evon—Vesijaon kruununpuistoista kerrotaan lumipainojen kevättalvesta aikaansaattaneen nuorikkometsille melkoista vahinkoa. Siten hakattiin esimerkiksi viime mainituissa kruununpuistoissa miilupuiksi 300 kuutiometriä lumenvahingoittamia puita opiston ympäristöltä. Myöskin kärsivät lehtikuusen istutukset Suomusjärven hoitoalueessa, Kuopion läänin tarkastuspiiriä, lumipainoista.

Hongistumista on huomattu Tornion hoitoalueen pohjois-osassa, ja on edellisessä vuosikertomuksessa mainittu hongistuminen Multian hoitoalueessa myöskin jatkunut. Saarijärven, Virtain ja Laatokan hoitoalueista kerrotaan kuusipuukuivumisen esiytyneen, joka otaksuttavasti on pidettävä kaarnakuoriaisten ja myrskyjen yhdysvaikutuksena. Neulaisten kuivumista on sitä paitsi huomattu lehtikuusen istutuksissa sekä paikottain männymäntymetsäissä Hyrynsalmen hoitoalueessa, syytä vaikutukseen kumminkaan tietämättä.

Hirvien tuottamat vahingot nuorissa männiköissä Pällilän hoitoalueessa on vähentynyt samassa määrässä, kuin hirvien lukumäärä on vähentynyt.

Metsänraiskaus.

Tunnettu metsäraiskauslukumäärä tekee kertomusvuoden aikana 241 verrattuna 205 edellisenä vuonna ja 222 vuonna 1898. Vaikkakin metsän-

raiskaus kruununmetsissä yleensä on vähentynyt sekä anastettujen tuotteiden lukumäärän että laadun suhteen, näyttää kumminkin Iin tarkastuspiirissä metsänraiskauksista ei voitavan estää niinkuin pitäisi, vaan näyttää päinvastoin enenevän. Päävaikuttimena tähän katsoo tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja olevan metsäntuotteiden nouseva hinta ja tämän kautta kiihtyvä halu luvattomasti anastamaan metsäntuotteita kruununmetsistä. Sitäpaitsi vaikuttaa nouseva työpalkkio, että vakinaiset metsänvartijat katsovat itsensä pakoitetuiksi uhraamaan yhä suuremman osan ajastaan muihin töihin, voidakseen sillä tavoin ylläpitää itseään ja perhettään, koska tuo vähäinen metsänvartiopalkka ei riitä siihen. Seuraus on, mainitsee sanottu ylimetsänhoitaja edelleen, että metsänvartioiminen ja luvattoman anastuksen estäminen pääasiallisesti nojautuu ylimääräisiin metsänvartioihin ja että näille on suurimmaksi osaksi kovin vähäinen apu vakinaisesta, virkansa täyttämiseen usein välinpitämättömästä metsänvartiaväestöstä. Asian luonnosta selvenee siis, että tarjolla olevan avun nojalla ei voida tehokkaasti ehkäistä metsänraiskauksia, etenkin kun kansa vanhastaan pitää kruununmetsää yhteisomaisuutenaan, jota mielen mukaisesti voidaan hyväksi käyttää.

Metsänraiskauksien johdosta nostetut syytteet selvitetään metsänhoitovirkamiesten kautta muiden ilmiannettujen rikos-asiain yhteydessä.

Seuraavasta yhteenvetoluettelosta selville käy sekä eri tarkastuspiireissä, hoito- ja hoidantoalueissa tapahtuneet metsänraiskaukset että metsäntuotteiden laatu, kuin myös kuinka suuri määrä niistä on myyty tai muuten hyväksi käytetty.

Taulu, osoittava raiskauksien lukumäärän

Tarkastuspiiri.	Hoitoalue tai muu hallintopiiri.	Raiskauksien	
		Lukumäärä.	Yhteensä.
Kemin.	Kemin	3	24
	Tornion	12	
	Muonion	3	
	Rovaniemen	2	
	Sodankylän	4	
Iin.	Simon	13	159
	Iin	101	
	Kuusamon	23	
	Haukiputaan	22	
Oulujärven.	Sotkamon	2	7
	Siikajoen	5	
Waasan läänin.	Salamajärven	1	9
	Wirtain	1	
	Lestin	2	
	Alajärven	3	
	Jalasjärven	2	
Kuopion läänin.	Ilomantsin	1	1
Viipurin—Mikkelin läänien.	Loimalan	2	3
	Laatokan	1	
Turun—Hämeen läänien.	Kankaanpään	30	36
	Karvian	4	
	Oriveden	2	
	Kruununmaat Yläneen y. m. pitäjissä	1	1
	Yhteensä	—	240

ja anastettujen metsäntuotteiden paljouden.

Raiskatut metsäntuotteet.										
Sahausiä, kappaleita.	Rakennusihisiä, kappaleita.	Kelajoja ja tuulenkaatoja, kappaleita.	Kalkenlaisia puita, kappaleita.	Kolottuja puita, kappaleita.	Polttopuita, m ³ .	Päre- ja hionn-puita, m ³ .	Tuohia, m ³ .	Jäkälää, heinää, y. m., kuormia.	Vitsoja, saavojia, lehtikertoja, y. m., kappaleita.	Puunkuorta, kiloa.
—	—	—	—	—	5,2	—	—	2	50	—
46	64	—	—	—	10,0	—	—	2	—	—
6	48	10	—	—	—	—	—	—	—	—
—	57	304	—	—	—	—	—	—	—	—
323	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—
62	100	20	60	—	10,5	—	—	—	—	—
739	1,285	63	—	—	—	3,0	—	1,180	—	—
179	2	—	15	2,000	167,0	—	—	—	—	—
483	—	—	—	1,000	16,0	97,5	—	—	—	—
—	29	—	28	—	12,0	—	—	4	—	—
—	1	—	17	—	—	—	—	1,5	—	—
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	0,5	—	—	500
—	13	—	—	—	23,0	—	—	—	—	—
15	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
82	10	—	—	—	—	5,1	—	—	—	70
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,965	1,645	419	134	3,000	243,7	105,6	0,5	9,5	1,230	570

Taulu, osoittava miten raiskattujen

Metsäntuotteiden laatu.	T a r k a s t u s -							
	K e m i n .			I i n .				
	Myytyjä.	Anastettuja.	Takavarikkoon otettuja.	Myytyjä.	Kelpaamattomiksi tehtyjä.	Anastettuja.	Krmaanasukille annettuja.	Takavarikkoon otettuja.
Sahahirsiä, kappal.	6	56	313	292	414	387	46	324
Rakennushirsiä, »	134	35	—	915	143	239	45	45
Keloja ja tuulenkaa- toja, kappaletta.	314	—	—	63	—	—	20	—
Kaikenl. puita, kapp.	—	11	—	—	—	15	60	—
Kolottuja puita, »	—	—	—	—	—	—	—	3,000
Polttopuita, kuutiom.	13,0	—	2,2	7,5	—	30,0	2,0	154
Päre- ja hiomap., »	—	—	—	71,5	5,0	4,0	—	20
Tuolta, »	—	—	—	—	—	—	—	—
Jäkälää y. m., kuorm.	3	1	—	—	—	—	—	—
Vitsoja, lehtikerpoja y. m., kappaletta	50	—	—	—	80	—	—	1.100
Puunkuorta, kilo	—	—	—	—	—	—	—	—

metsäntuotteiden kanssa on menetelty, y. m.

p i i r i .										
Oulujärven.		Waasan läänin.			Kuop. läänin.	Viipurin — Mikkelin läänien.	Turun—Hämeen läänien.			Yläne y. m.
Anastettuja.	Krmaanasukille annettuja.	Myytyjä.	Kelpaamattomiksi tehtyjä.	Anastettuja.	Myytyjä.	Anastettuja.	Myytyjä.	Anastettuja.	Kelpaamattomiksi tehtyjä.	Krmaanasukille annettuja.
—	—	—	—	15	—	1	9	84	3	1
30	—	13	2	24	—	—	—	17	3	—
—	—	—	—	—	20	2	—	—	—	—
45	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
12,0	—	—	—	23,0	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	4,1	—	1,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4,5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	500	—	—	—	70	—	—

Kulovalkeat.

Huolimatta siitä että vuoden 1900 kesän suurimpana osana kestäneet sateiset ilmat eivät näyttäneet olevan kulovalkeille suotuisat, tapahtui kumminkin kruununmetsissä 85 eri kuloa. Lukuissimmat ja isoimmat raivosivat Oulujärven, Kemín ja Iin tarkastuspiireissä, joissa lukumäärältään vähäinen väestö ja niukka vartioväestö, yhteydessä kansan välinpitämättömyyden kanssa kulon tuhoamiseen, suuresti vaikeuttaa kulojen sammuttamista.

Kulojen alkuunsaattajiksi sanotaan tukinuittajia, kalastajia, matkailijoita ja paimenia, jonka ohessa myös ukonnuolet ovat sytyttäneet metsiä.

Hyrynsalmen, Haukiputaan ja Iin hoitoalueissa otaksutaan osan kuloista tahallisesti aikaan saatetuksi, kumminkaan täydellistä selvitystä asiassa saamatta, jonka nojalla syylliset olisi voitu saattaa lailliseen edesvastaukseen.

Kulojen lukumäärä ja palo-alain laajuus eri piireissä ja hoitoalueissa ovat merkityt seuraavassa luettelossa, joka myös lyhyesti osottaa tapahtuneiden vahinkojen laatua.

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue.	Kulovalkeiden Lukum.	Kulopaikkojen pinta-ala.		Kulovalkeiden tuottamia vahinkoja.
			Hehtaaria.	Yhteens.	
K e m i n .	Kemín	2	50,5		Nuori männikkö kuivunut.
	Tornion	1	400,0		Täysikasvuinen metsä hiukan vioitt.
	Muonion	1	1,0		Vahinko vähäpätöinen.
	Rovaniemen	1	200,0		Nuorimetsä vaan kuivunut.
	Kemijärven	2	11,0		Ainoastaan kasvipeite palanut.
	Sodankylän	5	75,0		Keski-ikäinen mänty- ja kuusimetsä
		12		737,5	vahingoitt., pienemm. puut kuiv.
I i n .	Iin	4	279,75		3,653 sahatukkipuuta ja 1,628 m ³ pienempiä puita vioittuneet sekä taimimetsä melkoisesti turmeltunut.
	Kuusamon	5	297,0		218 sahatukkipuuta ja 920 m ³ pienempiä puita vahingoittuneet.
	Haukiputaan	3	466,0		350 sahatukkipuuta ja 1,700 m ³ pienempiä puita vahingoittuneet.
		12		1,042,75	

Oulujärven.	Hyrnsalmen	10		835,25		Nuori mänty- ja sekametsä pääasiallisesti vahingoittunut. Vanhemmat männyt noin 275 hehtaarin suuruisella alalla eivät kuivu.	
	Sotkamon	4		31,0		Kasvipeite ja taimimetsä vaan palanut.	
	Siikajoen	9		5,34		Nuori metsä kuivuu.	
	Kalajoen	3		208,0		Nuoret männiköt kuivuvat; vahinko vanhemmalle metsälle pieni.	
		26			1,079,59		
Waasan läänin.	Wiitasaaren	1		100,0		Maa kostea, minkätähden vahinko on vähäpätöinen.	
	Pyhäjärven	1		8,0		Vahinko vähäpätöinen.	
	Saarijärven	1		3,0		Vahinko pienenlainen.	
	Multian	2		1,0		Metsä ei taida kuivua.	
	Lestin	2		38,0		Noin 300 pienempää hirsip. kuivuvat.	
	Alajärven	1		14,0		Noin 1,050 m ³ pienempää metsää turmeltunut.	
	Jalasjärven	3	11	6,5		170,5	Vahinko pienenlainen.
Kuopion läänin.	Iisalmen	1		18,5		Nuoren ja keski-ikäisen mänty- ja kuusimetsän otaksutaan kuivuvan.	
	Halmejärven	1		0,5		Noin 1 m ³ nuorta metsää kuivuu.	
	Kuohatin	1		2,6		Kasvipeite vaan palanut.	
	Jongunjoen	2	5	150,06		171,66	Nuori sekametsä voipi kuivua.
Viipurin—Mikkelin läänien.	Korpiselän	1		0,5		Vahinko ei ole mainittava.	
	Loimalan	3		22,3		Noin 54 m ³ nuorta männikk. vioittun.	
	Uomaan	2		62,5		Vahinko harvassa nuoressa ja keski-ikäisessä, kuusta allakasvavassa mäntymetsässä arvioitu 610 m ³ .	
	Rajajoen	1		2,8		Nuori männikkö turmeltunut ja luullaan sen enimmiten kuivuvan.	
	Pällilän	3		1,4		Vahinko nuoressa männik. noin 8m ³ .	
	Mikkelin	2		13,0		Vahinko nuoressa mänty- ja sekametsässä arvioitu 85 m ³ .	
	Laatokan	1		17,0		Keski-ikäinen männikkö vahingoittunut 840 m ³ . 750 kulon vioittamaa sahatukkipuuta on leimattu ja myyty.	
			13			119,5	
Tornin—Hämeen läänien.	Kankaanpään	6	6	74,1		74,1	Harva, nuori männikkö ositt. turmelt.
	Yhteensä	—	85	—		3,395,6	

Syytökset.

Kruununmetsissä tehtyjen rikoksien lukumäärä ja laatu, jotka asianomaisten metsänhoitovirkamiesten kautta ovat ilmoitetut syytökseen, sekä niitten lopullinen päätös ja aikaisemmin vireille pannut samanlaiset asiat, jotka kulu-
neen vuoden aikana lopullisesti ovat käsiteltäviksi tulleet, saadaan tietää seuraavasta yleiskatsauksesta.

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue.	V. 1900 syytteen saattetut rikokset koskev.:				Vireille pantuja juttuja on:								
		Metsäraiskausta.	Kulovalkeasta.	Karjunalaidunta.	Metsästävästä ja ka- lastusta.	Päätetty.			Toistaiseksi jätetty.	Alkaisemmin vireille pannut juttu ovat siten pölyneet, että vast. on:				
						Syyte- tyistä on tuomittu.	Syyte- tyistä on vapau- tettu.	Syyte- tyistä on luovutettu.		Yhteensä.	Yhteensä.	Yhteensä.	Yhteensä.	Yhteensä.
K e m i n .	Kemin	2	—	—	1	1	2	—	—	2	—	—	1	—
	Tornion	3	—	—	—	1	1	—	—	3	—	—	1	—
	Muonion	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Ounasjoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	Rovaniemen	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
	Sodankylän	3	—	—	—	—	2	9	—	1	6	—	1	—
I i n .	Simon	5	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	3
	Iin	4	—	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—
	Kuusamon	7	—	—	—	—	3	1	—	3	—	—	—	—
	Haukiputaan.	5	1	—	—	—	5	12	—	1	9	—	—	—
Oulu- järven.	Sotkamon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	Paltamon	—	—	—	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Waasan läänin.	Salamajärven	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
	Pyhäjärven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Alajärven	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1
	Jalasjärven	1	—	—	—	—	—	2	—	1	2	—	—	—
Kuopion läänin.	Suomusjärven	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—
	Ilomantsin	—	—	2	1	—	1	2	—	2	3	—	—	—

Wiipurin—Milk- kelin läänien.	Korpiselän	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Loimalan	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1
	Uomaan	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	2	—	—
	Laatokan	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
	Pällilän	—	—	—	2	—	—	2	—	1	2	6	—	—
Turun—Hä- meen läänien.	Kankaanpään	8	—	—	—	—	3	—	—	—	—	5	—	—
	Karvian	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—
	Oriveden	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—
	Jämsän	1	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	9	—
	Yhteensä	55	3	2	8	4	—	35	—	2	—	35	10	8

Ylläolevasta luettelosta selville käy, että niistä 72 vuoden kuluessa käsiteltäväksi otetusta asiasta 35 on aiheuttanut syyllisten langettamiseen ja ainoastaan kaksi vapauttamiseen sekä 35 asiata vielä on sikseen jätetty.

Aikaisemmin käsiteltäviksi ilmiannetuista asioista on kymmenessä tapauksessa vastaajat langettu ja kahdeksassa vapautettu.

Metsänarvioiminen ja -jako.

Allaolevassa luettelossa merkityt saharirsi- ja pienemmät hirsipuut eli niin kutsutut hirren alut ovat vuoden loppuun saakka eri hoitoalueissa arvioidut osittain erikois-arviolla, osittain koelaloilla ja koelinjoilla. Luettelossa löytyy sitä paitsi ne saharirsipuut, jotka silmämääräisellä arviolla ovat arvioitu niissä osissa Kuusamon ja Kemijärven hoitoalueita, joista vedet laskevat Vienan mereen, Kuusamon hoitoalueessa yhteensä 1,327,200 ja Kemijärven hoitoalueessa 813,800 puuta.

Kysymyksessä olevan vuoden kuluessa toimitti tällaista arvioimista neljä metsänarvostelijaa ja kaksitoista ylimääräistä arvostelijaa seuraavassa luettelossa merkittyihin lukumääriin, jonka ohessa myös osa hoitoalueitten metsänhoitajista ottivat osaa metsänarvioimistoihin sinä aikana, kun he eivät olleet muista virkatoimituksista siitä estetyt.

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue.	Vuonna 1900 arvioituja puita.		Arvioituja puita yhteensä.	
		Sahahirsi-puita, lukumäärä.	Pienempiä hirsipuita, lukumäärä.	Sahahirsi-puita, lukumäärä.	Pienempiä hirsipuita, lukumäärä.
K e m i n .	Kemin	—	—	870,724	573,279
	Tornion	—	—	2,198,145	1,469,103
	Muonion	68,800	72,300	1,115,646	1,331,499
	Ounasjoen	200,099	306,708	1,094,946	1,600,214
	Rovaniemen	—	—	1,709,127	1,176,300
	Kemijärven	—	—	1,127,585	235,440
	Sodankylän	505,244	656,025	3,478,296	4,852,919
I i n .	Inarin	552,440	801,880	1,939,610	3,056,810
	Simon	—	—	451,254	344,075
Oulujärven.	Iin	—	—	634,927	415,539
	Kuusamon	—	—	1,804,384	846,611
	Haukiputaan	—	—	121,394	367,108
	Hyrnsalmen	—	—	1,190,874	635,652
	Sotkamon	—	—	1,985,246	2,481,429
	Paltamon	—	—	291,905	488,084
	Siikajoen	—	—	95,859	470,386
	Pyhäjoen	—	—	107,653	303,781
	Kalajoen	—	—	65,835	280,709
	Wiitasaaren	—	—	422,204	504,868
W a a s a n l ä ä n i n .	Salamajärven	—	—	460,254	347,265
	Pyhäjärven	—	—	583,706	559,471
	Saarijärven	—	—	337,407	327,762
	Multian	—	—	281,107	293,559
	Wirtain	—	—	229,974	308,914
	Lestin	—	—	159,072	281,946
	Alajärven	—	—	17,275	99,444
	Jalasjärven	—	—	17,657	59,816
	Iisalmen	14,912	29,166	198,166	268,554
	Palojärven	14,867	66,184	295,153	815,010
K n o p i o n l ä ä n i n .	Halmejärven	—	—	283,429	536,077
	Kuohatin	—	—	313,197	359,196
	Jongunjoen	—	—	476,988	454,157
	Suomusjärven	132,148	78,400	540,524	426,952
	Ilomantsin	81,258	125,793	1,132,156	1,651,394

Wiipurin—Mikkelin läänien.	Korpiselän	49,648	70,245	1,040,139	1,331,497
	Loimalan	—	—	346,279	471,768
	Uomaan	—	—	314,605	927,772
	Laatokan	12,317	2,909	127,278	191,924
	Rajajoen	6,125	59,111	51,743	151,839
	Pällilän	—	—	154,829	274,746
	Miehikkälän kruununpuist.	34,457	106,688	34,457	106,688
Mikkelin	—	—	53,539	354,188	
Turun—Hämmeen läänien.	Evon—Wesijaon kruununpuistot	—	—	82,847	139,332
	Kankaanpään	2,621	14,248	66,249	175,477
	Karvian	—	—	180,604	284,233
	Aureen	—	—	377,482	872,995
	Oriveden	—	—	365,516	536,537
	Jämsän	—	—	202,956	173,987
	Lopen	—	—	150,356	292,431
Kruununmaat Yläneen y. m. pitäjissä	—	—	18,889	99,544	
Yhteensä		1,674,936	2,389,657	29,599,447	34,608,281

Myyntien, luovutettujen tilusten, raiskauksien, metsäkulojen tuottamien vahinkojen y. m. kautta on vuoden kuluessa ja sitä ennen 5,720,974 sahapuuta ja 947,537 hirrenalkua vähentynyt, jonka vuoksi arvioidusta puulukumäärästä vuoden lopussa oli järeellä 23,878,473 sahapuuta ja 33,660,744 hirrenalkua.

Metsänarvioimisiin menneet kustannukset jakaantuvat eri hoitopiireissä seuraavasti:

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue.	Vuodet, jolloin työt toimitettiin.	Apumiesten päivätyöt, lukumäärä.	Yhteensä päivätyö-palkkoja.	
				Smk.	7/10.
K e m i n .	Kemin	1886	1,500	4,597	75
	Tornion	1883—1885	4,470	14,259	20
	Muonion	1888—1900	4,150	14,998	50
	Ounasjoen	1888-1889. 1891-1900	4,707	19,325	15
	Rovaniemen	1887—1888	2,064	6,696	40

Kemijärven.	Kemijärven	1893—1898	787	2,978	50
	Sodankylän	1888—1900	10,386	39,389	27
	Inarin	1896—1900	7,900	32,945	85
Iin.	Simon	1885—1886	713	1,992	25
	Iin	1887—1889	3,343	8,357	90
	Kuusamon	1890—1898	3,768	9,825	78
Ounujärven.	Haukiputaan.	1888—1893	1,624	3,935	75
	Hyrnsalmen	1888—1890	2,395	5,422	32
	Sotkamon	1890—1896	12,187	31,743	65
	Paltamon	1888—1897	2,820	6,572	73
	Siikajoen	1890—1897	892	2,215	04
	Pyhäjoen	1888—1891	612	780	78
	Kalajoen	1888—1894	806	948	15
Waasan läänin.	Wiitasaaren	1883—1897	3,111	6,209	—
	Salamajärven	1883—1895	1,212	2,082	82
	Pyhäjärven	1883—1898	1,214	2,545	—
	Saarijärven	1883—1898	929	1,951	18
	Multian	1883—1891	314	627	05
	Wirtain	1883—1894	760	1,309	71
	Lestin	1888—1897	1,337	2,352	57
	Alajärven	1888—1893	380	543	90
	Jalajärven	1888—1898	338	450	33
Kuopion läänin.	Iisalmen	{ 1886—1892. 1894 1896. 1897. 1900 }	822	1,451	20
	Palojärven	1887—1900	1,959	2,536	40
	Halmejärven.	1887—1895. 1897	1,157	2,031	09
	Kuohatin	1886-1891. 1894-1895	851	1,630	25
	Jongunjoen	1886—1894	1,290	1,995	35
	Suomusjärven	1886—1898. 1900	1,421	3,225	31
Wiipurin—Mikkelin läänien.	Ilomantsin	1886—1898. 1900	4,541	8,970	90
	Korpiselän	1888-1892. 1894-1900	2,649	5,257	10
	Loimalan	1889—1895 1897	1,476	2,499	92
	Uomaan	1882—1895	2,381	4,166	75
	Laatokan	{ 1888—1889. 1892 1896. 1900 }	578	1,204	20
	Rajajoen	1893—1896	200	400	—
	Pällilän	1888—1894	693	1,385	—
	Miehikkälän kruununpuisto	1900	423	1,048	15
Mikkelin	{ 1888—1893. 1895 1897—1899 }	837	1,525	60	

Turun—Hämeen läänien.	Kankaanpään	1892—1900	1,078	2,318	32
	Karvian	1889—1891	306	348	09
	Aureen	1888—1895	1,439	1,957	79
	Oriveden	1888—1894	1,149	1,413	51
	Jämsän	1888—1895	512	810	49
	Lopen	1888—1894	524	785	35
—	Evon—Wesijaon kruunun- puistot	—	Tietoja puuttuu.		
—	Kruununmaat Yläneen y. m. pitäjissä	1896—1897	610	1,219	25
			Yhteensä 101,615 273,226 55		

Metsänjako. Seuraavat metsänjakotyöt ovat neljän sitä varten kruununpuistoihin asetetun metsänarvostelijan toimesta kertomusvuoden kuluessa tehty:

Oriveden hoito-alueessa on metsänhoitosuunnitelmia laadittu niille puistoille, joissa ulkotyöt edellisenä vuonna olivat loppuun saatetut, nimittäin Palomäen, Honkamäen, Mäntymäen, Wuohijoen ja Koivuniemen kruununpuistoille, kaikkiaan 2,371,54 hehtaarin suuruiselle alalle, jota paitsi ulkotyöt metsänjakoa varten ovat toimitetut Hyytiälänmaa, Karhujärvi, Siikaneva, Ukonmaa, Pehunautio, Neejärvi, Pukalanmaa ja Wattulanmaa ninisille maille, yhteensä 8,606 hehtaarin suuruiselle alalle, sekä Suinulanmaan ja Kaltilanmaan kruununpuistoille, likimäärin 8,500 hehtaarille, kuin myös Heinälammminmaan kruununpuistolle, jossa nämät työt vuoden kuluessa eivät kumminkaan ole loppuun saatetut;

Parkanon hoito-alueessa on metsänjakosuunnitelma 3,617,08 hehtaarin suuruiselle alalle Parkanon kruununpuistosta laadittu sekä ulkotyöt toimitetut noin 6,000 hehtaarille mainitussa kruununpuistossa;

Kalajoen hoito-alueessa on metsänhoitosuunnitelma laadittu Iso-Kähtävän 5,049 hehtaarin suuruiselle kruununpuistolle;

Rajajoen hoito-alueessa on samaten hoitosuunnitelma tehty osalle Lintulan kruununpuistossa sijaitsevasta Haukijärven vartijapiiristä (1,002,0 hehtaaria) sekä Hovinmaan kruununpuistolle (869,04 hehtaaria), jota paitsi ulkotyöt metsänjakoa varten ovat loppuun saatetut eri osissa Lintulan kruununpuistoa (noin 3,000 hehtaarille) sekä Uosukkalan (441,07 hehtaaria) ja Walkjärven (2,079,93 hehtaaria) kruununpuistoille.

Sitä paitsi on metsänjakoon kuuluvia töitä toimitettu Korpiselän hoito-alueessa, missä metsäopiston oppilaat asianomaisten opettajain johdolla ovat kartoittaneet ja arvioineet noin 3,800 hehtaarin suuruisen alan Korpiselän kruununpuistosta; sekä

Loimalan hoito-alueessa, jossa kaksi ylimääräistä metsänarvostelijaa ovat täydentäneet III, IV ja VI vartiapiireistä löytyvät vanhat kartat, noin 12,600 hehtaarin suuruiselta alalta, sekä arvioineet metsän harsintohakkuuta varten, jota paitsi kertomusvuoden kuluessa hoitosuunnitelmia on tehty vuonna 1899 arvioidulle alalle, joka, kahteen lohkoon jaettuna, sisältää 9,187,96 hehtaaria.

Muonion hoito-alueelle on loppuun saatetun hirsienarvioimisen jälkeen alettu laatimaan hirsiharsintosuunnitelmaa, vaan työtä ei ole vuoden kuluessa loppuun saatettu.

Metsänhallintoon kuuluvat erityis-seikat.

Kartastoa on vuoden kuluessa täydennetty seuraavilla kartoilla:

Kemin tarkastuspiirissä 4 kartalla uudistaloista sekä tiloille luovutetuista lisämaista Tornion hoito-alueessa. Sitä paitsi ovat metsänarvostelijat tehneet n. k. taksoituskarttoja niissä hoito-alueissa, joissa metsää vuoden kuluessa on taksoitettu;

Iin tarkastuspiirissä 9 kartalla uudesta mitatuista kruununmaista Simon hoitoalueessa;

Waasan läänin tarkastuspiirissä uudella kartalla Niinimäen kruununmaasta Wiitasaaren hoito-alueessa, kartoilla Penttilän ja Lääntä-Tenholan kruununmaista Salamajärven hoito-alueessa sekä Kortetmaan kruununmaasta Lestin hoito-alueessa, jota paitsi viime mainitun hoito-alueen metsänhoitaja on oikaissut ja vanhoille kartoille sijoittanut Lestijärven pitäjässä lohkojärjestelyn kautta syntyneet melkoiset rajanmuutokset. Saarijärven hoito-alueessa on Nikaranperän kruununmaan rajakartta kopioitu;

Kuopion läänin tarkastuspiirissä yhdellä kartalla Karhuveden järvessä löytyvistä saarista, jotka ovat pantu Iisalmen hoito-alueeseen kuuluviksi, ja metsänhoitajan kopioimalla kartalla sanotusta hoito-alueesta; sekä

Evon -- Wesijaon kruununpuistoissa metsänvartija-oppilaiden mittaus-harjoituksissa tehdyllä kartalla Wahtervehmaan lohosta, sisältävä noin 250 hehtaaria.

Rajankäyntitöitä on ollut:

Kemin tarkastuspiirissä, Kemin hoito-alueessa, jossa 602,225 metriä rajoja on selviksi hakattu; sitä paitsi on maanmittaustoimituksissa tuntematon määrä rajoja aukaistu myöskin tarkastuspiirin muissa hoito-alueissa;

Iin tarkastuspiirissä, Simon hoito-alueessa, jossa maanmittarit ovat aukaisseet 84,376 metriä rajoja; Iin hoito-alueessa ovat maanmittarit samaten selviksi hakanneet useita rajoja, joitten pituutta ei ole mainittu, ja Haukiputaan hoito-alueessa, jossa metsänhoitoväestön toimesta on tähän tarkoitukseen myönne-

tyillä varoilla karsittu noin 590,000 metriä rajoja, jota paitsi epäselviä rajoja on tullut maanmittaustoimituksissa avatuiksi;

Oulujärven tarkastuspiirissä, Siikajoen hoito-alueessa, jossa metsänhoitoväestön toimesta 122,536 metriä rajoja on auki karsittu käyttämällä kruunun-torppien veropäivätöitä; Hyrynsalmen ja Sotkamon hoito-alueissa, jossa ennen mittaamattomia kruununmaita mitattaessa tuntematon pituusmäärä rajoja on auki hakattu; Paltamon hoito-alueessa ovat maanmittarit aukaisseet 800 ja Kalajoen hoito-alueessa 107,042 metriä rajoja;

Waasan läänin tarkastuspiirissä, jossa Lestin hoito-alueessa 239,000, Multian hoito-alueessa 20,000 ja Jalasjärven hoito-alueessa noin 5,000 metriä rajoja metsänhoitovirkamiesten toimesta on karsittu;

Kuopion läänin tarkastuspiirissä, jossa eri hoito-alueissa asianomaiset metsänvartijat ovat toimittaneet yhteydessä rajanaapurien kanssa vähemmässä tai suuremmassa määrässä umpeen kasvaneiden rajojen aukaisemisia, esim. Halmejärven hoito-alueessa 30,000, Kuohatin hoito-alueessa 6,000 metriä, y. m.;

Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, jossa myös asianomaisten metsävartijain toimesta on aukaistu seuraavat määrät rajoja: Korpiselän hoito-alueessa 4,100 metriä ja Laatokan hoito-alueessa 8,820 metriä;

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, jossa on selväksi käyty maanmittaustoimituksissa Kankaanpään hoito-alueessa 18,265 metriä rajoja, kuin myös osa rajoista Aureen ja Parkanon hoito-alueissa, joiden pituutta ei ole mainittu, jota paitsi metsänvartijat hoito-alueiden eri osissa, missä niin on tarvittu, ovat karsineet auki rajoja.

Teitä ja porrastuksia on tehty osittain kruunun-torppain veropäivätöillä, osittain hätäaputöitä varten myönnettyillä varoilla, osittain myös erityisillä, tähän tarkoitukseen myönnettyillä varoilla, nimittäin:

Oulujärven tarkastuspiirissä, Hyrynsalmen hoito-alueella, jossa aikaisemmin tähän tarkoitukseen myönnettyillä torppain veropäivätöillä porrastuksia III vartiopiirissä vuoden kuluessa on jatkunut 350 metrillä, jota paitsi Keisarillisen Senaatin 3 päivänä Toukokuuta 1900 hätäaputöitä varten myöntämällä varoilla kaikkiaan on porrastettu 12,763 metriä tietä sekä kuusi pienempää siltaa I—VII vartiopiireissä rakennettu. Siikajoen hoito-alueessa on Keisarillisen Senaatin 6 päivänä Huhtikuuta tähän tarkoitukseen myöntämällä varoilla hätäaputyönä rakennettu 6,000 metriä pitkä ajotie Uusitalon kruununmetsätorpalta Lapin talolle Piippolan pitäjässä, jota paitsi 3 päivänä Toukokuuta samana vuonna myönnettyillä hätäapuvaroilla seuraavat työt ovat toimitetut: 4,000 metriä pitkä ajotie Uusitalon ja Sammalmökin kruununmetsätorppain välille Piippolan pitäjässä, 3,350 metriä pitkä ajotie yleisen maantien ja Kurkipuron metsänvartiatorpan välille hoito-alueen III vartiopiirissä, 1,500 metriä pitkä ajotie Itämäen metsänvartiatorpan ja Kähisevän talon välille V vartio-

piirissä sekä 4,940 metriä pitkä ajotie Marttimon metsänvartijatorpalta Mankolan talolle ovat kaikki kuntoon pantu, 2,750 metriä pitkä ajotie on tehty XII vartiopiirissä, jota paitsi 1,321 metrin pituinen porrastus on toimitettu III ja XI vartiopiirissä. Pyhäjoen hoito-alueessa on myös 3 päivänä Toukokuuta myönnettyillä varoilla rakennettu 1,500 metriä pitkä ajotie VIII vartiopiirissä;

Waasan läänin tarkastuspiirissä on Viitasaaren hoito-alueessa torpanveropäivätöillä rakennettu 3 kilometrin pituinen ajotie Kolinan järveltä Särkijärven metsänvartijatorpalle; Salamajärven hoito-alueessa on 9 kilometrin pituinen tie tehty käytettävään kuntoon osittain torpanveropäivätöillä, osittain tähän tarkoitukseen myönnettyillä varoilla, sekä kuntoon pantu 6,5 kilometrin pituinen ajotie ja yhteensä 9 kilometriä porrastuksia; Saarijärven hoito-alueessa 0,5 kilometriä kapulasiltaa ja 2 kilometriä ajotietä korjattu ja lähes 3 kilometriä maantienoja kaivettu; Virtain hoito-alueessa 110 metriä tietä korjattu ja Lestin hoito-alueessa neljä kevättulvan särkemää siltaa uudestaan rakennettu ja yksi kilometri ajotietä kuntoon pantu ja ojitettu;

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Keisarillisen Senaatin 26 päivänä Huhtikuuta 1900 myöntämällä varoilla hätäaputöinä toimitettu seuraava määrä tie- ja siltarakennuksia: Palojärven hoito-alueessa 7,928 metriä porrastietä ja 1,142 metriä kapulasiltaa; Kuohatin hoito-alueessa 2,500 metriä kapulasiltaa ja 10 siltaa purojen yli; Ilomantsin ja Halmejärven hoito-alueissa on myös samankaltaisia töitä toimitettu, mutta rakennettujen teiden pituutta ei vielä ole mitattu. Yhteenlaskettu kustannus näistä töistä tekee 4,742 markkaa 32 penniä.

Kruunulle jaettujen maantie-osuuksien ylläpitämiseksi on Halmejärven hoito-alueessa käytetty 23 juhta- ja 58,1 miespäivätyötä ja Kuohatin hoito-alueessa 2 juhta- ja 5 miespäivätyötä, jota paitsi metsänhoitaja viinemainitussa hoito-alueessa on käyttänyt 92 markkaa tähän tarkoitukseen myönnetystä 500 markan suuruisesta määrärahasta teiden ylläpitämiseen;

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on, Keisarillisen Senaatin 8 päivänä Tammikuuta tähän tarkoitukseen myöntämällä varoilla, vuoden kuluessa rakennettu yhteensä 1,825 metriä kapulasiltaa, paitsi muita siltoja ja porrasteita, sekä Loimalan hoito-alueessa karsittu auki 9,5 kilometriä tietä ja rakennettu 275 metriä kapulasiltaa. Kruunulle jaettujen maantie-osuuksien ylläpitämiseksi on metsänhoitomiehistö Rajajoen hoito-alueessa käyttänyt 32 juhta- ja 123 miespäivätyötä, jota paitsi metsänhoitajan toimesta Pällilän hoito-alueessa 7 kilometrin pituinen maantien korjaus on tehty tähän tarkoitukseen myönnettyillä rahamääräyksellä;

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on myös kruunulle jaettujen maantie-osuuksien ylläpitoa toimittanut metsänhoitomiehistö Jämsän ja Oriveden hoito-alueissa käyttämällä kruununmetsätorppain veropäivätöitä.

Ojitustöitä on toimitettu seuraavissa hoito-alueissa: Siikajoen ja Pyhäjoen hoito-alueissa Oulujärven tarkastuspiiriä, jossa edellisessä 356 metriä ja jälkimmäisessä 5,600 metriä laskuojia on kaivettu kruununmaalla olevain asukasten viljelysmaiden parantamiseksi; Salamajärven ja Lestin hoito-alueissa Waasan läänin tarkastuspiiriä, jossa edellisessä 2,090 metriä ja jälkimmäisessä 5,803 metriä laskuojia on puhdistettu, käyttämällä osittain torpanveropäivätöitä, osittain tähän tarkoitukseen myönnettyitä määrärahoja; Karvian hoito-alueessa, Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiriä, jossa kaksi kruununmetsätorppaa, jotka Keisarillinen Senaatti on määrännyt uudistaloiksi, ovat saaneet nauttia vuoden verovapautta laskuojan kaivamiseen.

Metsänviljelys ja toimenpiteet uuden metsäkasvun edistämiseksi. Seuraavat metsänviljelykset ovat vuoden kuluessa toimitetut allamainituissa hoito-alueissa:

Kemin tarkastuspiirissä. Tornion hoito-alueessa on 0,19 hehtaarin suuruiselle alalle istutettu 100 kappaletta 5 vuotisia, kahdesti koulittuja lehtikuusen taimia, jota paitsi taimitarha on tehty, johon osittain on kylvetty lehtikuusen siemeniä. Kemijärven ja Sodankylän hoito-alueissa on hiukan lehtikuusen siemeniä taimitarhoihin kylvetty;

Oulujärven tarkastuspiirissä. Hyrynsalmen, Sotkamon, Siikajoen ja Pyhäjoen hoito-alueissa on yhteensä 4,022 lehtikuusen tainta istutettu, jota paitsi samanlaisia taimia on koulittu;

Waasan läänin tarkastuspiirissä. Salamajärven, Multian ja Lestin hoito-alueissa on yhteensä 7,040 lehtikuusen tainta 1897 ja 1898 vuosien kylvöstä istutettu, jota paitsi samanlaisia taimia 1898 ja 1899 vuosien kylvöstä on koulittu Salamajärven, Virtain ja Lestin hoito-alueissa, ja on jälkimmäisessä hoito-alueessa 1874 ja 1893 vuosien istutukset perattu rikkaruohoista ja pensaista;

Kuopion läänin tarkastuspiirissä. Palojärven hoito-alueessa on 425 ja Jongunjoen hoito-alueessa 600 lehtikuusentainta istutettu sekä Ilomantsin hoito-alueessa 0,48 kiloa lehtikuusen ja 0,20 kiloa cembramännyn siemeniä taimilavoihin kylvetty;

Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä. Laatokan, Rajajoen, Pällilän ja Mikkelin hoito-alueiden sekä Miehikkälän kruununpuiston taimitarhoihin on kylvetty 3,2 kiloa männyn ja 1,3 kiloa siperialais-lehtikuusen siemeniä, 1 kilo siperialaiskuusen ja 1 kilo cembramännyn siemeniä, jota paitsi edellämainituissa kuin myös Korpiselän ja Loimalan hoito-alueissa on uudeltaan istutettu yhteensä 8,570 lehtikuusen-, 6,800 siperialaiskuusen ja 100 kappaletta cembramännyn taimia. Uomaan hoito-alueessa tehtiin vuoden kuluessa 0,075 hehtaarin suuruinen uusi taimitarha ja otettiin vanhasta taimitarhasta syksyllä 6,200 kappaletta 4 vuotisia koulittuja siperialais-lehtikuusen ja 12,000 kappaletta 2 vuotisia männyntaimia istutettavaksi seuraavana keväänä. Hak-

kuu-aloille, palo-aloille, kaskimaille y. m. on eri hoito-alueissa kylvöllä täydellinen metsänviljelys toimitettu yhteensä 88,56 hehtaarin suuruiselle alalle ja istutuksella 4,97 hehtaarin suuruiselle alalle; apuviljelyksiä on metsänviljelysten jälkeen tehty 30,70 hehtaarin suuruiselle alalle kylvön kautta ja 64,64 hehtaarin suuruiselle alalle istutuksen kautta; apuviljelyksiä on tehty luonnon siemennyksen jälkeen 17,25 hehtaarin suuruiselle alalle kylvön kautta ja 1,50 hehtaarin suuruiselle alalle istutuksen kautta; näihin viljelyksiin, joista 23 hehtaaria sisältää kaskenviljelyksiä, on mennyt 170,80 kiloa männyn-, 3,50 kiloa kuusen- ja 65,75 koivunsiemeniä sekä 115,300 männyn-, 14,450 vuorimännyn-, 700 cembramännyn-, 3,659 kuusen-, 5,549 siperialaiskuusen- ja 3,997 siperialaisen lehtikuusen tainta. Valmisteluna seuraavan vuoden metsänkylvöä varten raivattiin Loimalan hoito-alueessa noin 20 hehtaaria kulon jälkeen hakautettua kangasmaata ja Uomaan hoito-alueessa 15,78 hehtaaria samallaista maata.

Evon--Wesijaon kruununpuistoissa. Metsänkylvöä on toimitettu sekä täydellisenä metsänviljelyksenä että apukylvönä puistojen eri osissa yhteensä 25 hehtaarin suuruiselle alalle ja on siihen käytetty 83 kiloa männynsiemeniä, jota paitsi kokeeksi pienelle alalle on tehty käpykylvöä. Metsänistutusta on vuoden kuluessa toimitettu ainoastaan apuviljelyksenä ja on siihen käytetty 16,000 männyn-, 5,000 kuusen-, 300 siperialaiskuusen-, 7,400 lehtikuusen-, 1,500 cembramännyn-, 300 valkokuusen-, 400 Weymouthmännyn-, 400 Douglaskuusen- ja 600 tammentainta.

Turun--Hämeen läänien tarkastuspiirissä. Kankaanpään hoito-alueessa Hämeenkanakaalla on palolinjoille, 15,063 metrin pituudelta, kylvetty koivunsiemeniä. Viimemainitussa kuin myös Karvian, Parkanon ja Lopen hoito-alueissa on yhteensä 4,160 lehtikuusen tainta istutettu, taimitarhatöitä on toimitettu Kankaanpään hoito-alueessa, jossa 5,000 lehtikuusen tainta on koulittu.

Mitä tulee ennen tehtyihin metsänviljelyksiin selvenee kertomuksista, että lehtikuusenviljelykset ylimalkaan ovat onnistuneet Ounasjoen, Rovaniemien, Iin, Haukiputaan, Salamajärven, Saarijärven, Multian, Jalasjärven, Halmejärven ja Kuohatin hoito-alueissa sekä kaikissa Wiipurin--Mikkelin läänien tarkastuspiiriin hoito-alueissa, että samankaltaiset viljelykset osaksi myös ovat onnistuneet, mutta myös epäonnistuneet Muonion, Kuusamon, Paltamon, Kalajoen, Wiitasaaren, Wirtain, Lestin, Alajärven, Aureen ja Oriveden hoito-alueissa; että tulos lehtikuusen viljelyksistä Sotkamon, Siikajoen ja Pyhäjoen hoito-alueissa on ollut keskinkertainen ja Kemin, Inarin, Hyrynsalmen, Iisalmen, Palojärven, Jongunjoen, Suomusjärven, Ilomantsin, Karvian, Jämsän ja Lopen hoito-alueissa huononpuoleinen, jotavastoin se on pidettävä epäonnistuneena Kemijärven ja Sodankylän hoito-alueissa. Vuonna 1899 Hämeenkanakaalle Kankaanpään hoito-alueessa toimitetun koivunsiementen kylvön kerrotaan ei

ollenkaan onnistuneen sekä että samalle kankaalle aikaisemmin toimitetut männyn-, kuusen- ja koivunsiementen kylvöt myöskin ovat menneet turhiin.

Evon—Wesijaon kruununpuistoissa aikaisemmin toimitetuista metsänviljelyksistä kerrotaan, että kuusenistutukset yleensä näyttävät hyvää lisäkasvua, jota vastoin mänty useissa paikoin näkyy kuihtuvan. Siperialainen lehtikuusi ei näy menestyvän männyn seassa vaan tukehtuu männyn varjostamisesta; sitä vastoin menestyy eurooppalainen lehtikuusi hyvin.

Siemenvuoden laadusta saadaan kertomuksista seuraavat tiedot:

Kemin tarkastuspiirissä: hyvä vuosi männylle paitsi Kemin ja Ounasjoen hoito-alueissa, joissa on ollut keskinkertaista huonompi; kuusensiemenille on vuosi ollut enemmiten huono; havupuitten kukkiminen myöskin huononlainen;

Iin tarkastuspiirissä: hyvä vuosi männylle kaikissa hoito-alueissa, kuuselle hyvä vuosi Simon hoito-alueessa, muissa huono; havupuut kukkivat runsaasti Simon ja Kuusamon, mutta huonosti Haukiputaan hoito-alueessa;

Oulujärven tarkastuspiirissä: sekä männylle että kuuselle ylipäätänsä huononpuoleinen vuosi, havupuitten kukinta sitä vastoin on ollut runsas;

Kuopion läänin tarkastuspiirissä: männylle huono kaikkialla, kuuselle taas hyvä paitsi Ilomantsin hoito-alueessa, jossa se on ollut huono; kukinta ylipäätään hyvä;

Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä: männylle kaikkialla huono vuosi, kuuselle sitä vastoin hyvä; kukinta enemmiten huono;

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä: männyn siemenvuosi jotenkin runsas, kuusen keskinkertainen;

Evon—Wesijaon kruununpuistoissa: männylle huono, kuuselle sitä vastoin hyvä.

Männynkäpyjä on ostettu Uomaan hoito-alueessa tähän tarkoitukseen myönnettyillä varoilla 66 hehtolitraa, joista karistaessa saatiin 37,25 kiloa puhdasta siementä likimäärin 70% itäväisyydellä.

Apuharvennusta on toimitettu Loimalan hoito-alueessa 1,5 hehtaarin suuruisella alalla sekä Mikkelin hoito-alueessa Punkaharjun vartiopiirissä kaikkiaan 6 hehtaarin alalla, sekä myöskin Evon—Wesijaon kruununpuistoissa eräillä vanhemmilla viljelysaloilla, jota paitsi lehtipuita on havupuitten kasvun edistämiseksi poisharvennettu, jolloin 1,755 kuutiometriä harvennuspuita on haloiksi hakattu.

Paitsi edellämainituista töitä ovat uuden kasvun edistämiseksi hakkuu-aloilla kruununmetsissä hakattujen puitten latvukset karsitut ja oksat hajalle levitetyt, jonka ohessa metsänperkausta on toimitettu vähittäin myymällä kivia puita, tuulenskaatoja ja muita vähemmän arvoisia puita.

Kruununmetsätorpat.

Sittenkuin vuoden kuluessa 29 torpantilaa on uudistaloiksi muutettu, 3 mäkitupaa autioksi jätetty, 4 kehnompaa torppaa yhdistetty 2:deksi ja neljästä isommasta torpasta tehty 8 eri torppaa ja 18 uutta metsätorppaa asianomaisesti vahvistetun veroituksen perästä tullut lisää, niiden joukossa Rauni-ahon metsänvartijatorppa Sotkamon hoito-alueessa, joka Keisarillisen Senaatin antaman määräyksen mukaan 9 päivältä Marraskuuta 1900 on veroitettu kruununmetsätorpaksi, oli torppain luku vuoden lopussa 2,822. Sitä paitsi annettiin vuoden kuluessa lupa 51 tällaisen torpan perustamiseen sekä samalla lähetettiin määräykset näiden veroittamisesta asianomaisille piirimetsänhoitajille. Perustettaviksi aikaisemmin myönnettyistä torpista on 314 vielä veroittamatta.

Metsätorppain luku y. m. eri hoito-alueissa näkyvä seuraavasta taulusta:

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue tahi muu hoidanto-ala.	Vuonna 1900		Lukumäärä.		Yhteensä.		V:onna 1900.	Aikai-sen-min.
		lisää tulleita ve-roitettuja torppia.	poisunetta torppia.	Metsätorppia ja mäkitupia.	Yhteensä.	Vielä veroittamatta, perustettaviksi myönnettyjä torppia.	Aikai-sen-min.		
K e m i n .	Kemin	*) 2	4	46			—	—	
	Tornion	—	3	82			1	3	
	Muonion	—	—	—			5	13	
	Ounasjoen	—	—	5			—	1	
	Rovaniemen	—	—	123			3	—	
	Kemijärven	—	—	46			6	4	
	Sodankylän	—	2	8			2	2	
	Inarin	4	—	83	393		1	4	
I i n .	Simon	—	2	135			1	23	
	Iin	—	—	134			8	78	
	Kuusamon	—	—	202			10	68	
Oulujärven.	Haukiputaan	—	1	130	601			6	
	Hyrnsalmen	12	2	200			7	67	
	Sotkamon	1	1	183			—	3	
	Paltamon	—	—	69			1	1	
	Siikajoen	—	—	80			1	—	
	Pyhäjoen	—	—	62			—	—	
	Kalajoen	—	—	87	681		—	1	

*) Lisää tulleita aikaisemmin veroitettujen suurempain torppain kahtia jakamisella.

Vaasan läänin.	Wiitasaaren	—	—	50		3	—
	Salamajärven	—	—	26		1	6
	Pyhäjärven	*) 2	—	81		—	—
	Saarijärven	—	—	15		—	1
	Multian	—	—	17		—	—
	Wirtain	—	—	60		1	—
	Lestin	—	—	18		—	—
	Alajärven	—	—	111		—	—
	Jalasjärven	—	—	51	429	—	—
Kuopion läänin.	Iisalmen	—	—	10		—	1
	Palojärven	—	—	27		—	—
	Halmejärven	1	—	41		—	—
	Kuohatin	—	—	27		—	1
	Jongunjoen	—	—	49		—	1
	Suomusjärven	—	—	50		—	5
	Ilomantsin	—	—	7	211	—	4
Whipurin—Mikkelin läänin.	Loimalan	—	—	1		—	—
	Uomaan	—	—	2		—	1
	Laatokan	—	—	2		—	—
	Rajajoen	—	—	12		—	—
	Mikkelin	—	—	35	52	—	6
Turun—Hämmeen läänin.	Kankaanpään	—	9	75		—	—
	Karvian	—	10	65		—	—
	Parkanon	—	—	45		—	1
	Aureen	—	—	71		—	—
	Oriveden	—	—	62		—	—
	Jämsän	—	—	55		—	13
	Lopen	—	—	37	410	—	—
Evon—Wesijaon kruununpuistot	—	—	12	12	—	—	
Kruununmaat Yläneen y. m. pitäjissä	—	—	33	33	—	—	
Yhteensä		22	34	—	2,822	51	314

Paitsi yllämainituista torpista saapi valtio veroa vielä Ruuhiniemen, Hiekkaniemen ja Harakkavaaran metsänvartijatorpista, joista ensinmainittu sijaitsee Hyrynsalmen, jälkimmäiset Sotkamon hoito-alueessa. Näitä tiloja ei ole tätä nykyä Keisarillisen Senaatin antamilla myönnytyksillä Elokuun 7 päivästä 1895, Helmikuun 7 päivästä 1896 ja 21 päivästä Huhtikuuta 1899

*) Lisää tulleita aikaisemmin veroitettujen suurempain torppain kahtia jakamisella.

metsänvartijain asuttaviksi jätetty, vaan ovat ne muille henkilöille vuokratut. Suomensjärven hoito-alueessa on kaksi vanhempaa lakkautettavaksi määrättyä metsänvartijatorppaa, Lieksavoisenaho ja Kaapavaara, jotka nykyisten haltijain poistuttua tulevat kruununmetsätorpan luontoisiksi. Lukuunottamatta valtion lunastamaa Karvion tilaa Heinäveden pitäjässä, sijaitsee eri osissa Mikkelin hoito-alueella 5 talonluontoista tilaa, vuokrattuina neljälle vuokraajalle. Kahden torpan haltijat Rajajoen hoito-alueessa ovat vapautetut suorittamasta veroa torpistaan niin kauan kuin toimivat metsänvartijoina Hovinmaan kruununpuistossa. Torppain lukuun ei ole otettu 16 Laatokan hoito-alueessa sijaitsevaa kalastajan mökkiä eikä 23 Pällilän hoito-alueessa 50 vuodeksi vuokralle annettua huvila-alueella ja 12 asuintonttia, eikä liioin viimeainitussa hoito-alueessa majataloksi vuokrattua asuinhuoneustoa ulkokuoneineen Galitzinan rautatien aseman luona.

Jämsän hoito-alueessa luetellut, verottamattomat torpat sijaitsevat Kauhkialan jakokunnan liikamaalla Korpilahden pitäjässä ja ovat ne erotetut palstatiloiksi ja niiden verollepano Keisarillisen Senaatin vahvistama Toukokuun 4 päivänä 1900, mutta torppain asujille ei vielä ole kiinnekirjoja myönnetty.

Keisarillisen Senaatin määräyksen johdosta Toukokuun 13 päivältä 1897, koskeva niiden kruununmetsätorppain uudestaan veroittamista, joitten tilukset näyttävät sitä vaativan, on vuoden kuluessa tällainen verotus toimeenpantu 77 torpalle Kuusamon hoito-alueessa, mutta tietoa veroitusehdotuksen hyväksymisestä ei vuoden kuluessa ole vielä tullut; sitävastoin on Keisarillinen Senaatti vahvistanut veroitusehdotukset 84 torpalle Rovaniemen hoito-alueessa.

Samallinen veroituusuudistus on toimitettu myöskin 55 torpassa Hyrynsalmen, 4 Sotkamon, 5 Paltamon ja 61 torpassa Siikajoen hoito-alueessa.

Talouuskatselmuksia on kertomusvuonna toimitettu 1 torpassa Kemin, 11 Tornion, 1 Inarin, 18 Iin, 15 Saarijärven, 4 Multian, 18 Lestin, 111 Alajärven, 1 Kuohatin ja 11 torpassa Mikkelin hoito-alueessa, jonka ohessa samalla kertaa veroituusuudistusten kanssa on katselmus toimitettu yllämainituissa torpissa Hyrynsalmen, Sotkamon, Paltamon ja Siikajoen hoito-alueissa.

Huonon viljansadon tähden kertomusvuoden aikana on kruununmetsätorpparein taloudellinen tila, kuten lähinnä edellisinäkin vuosina, ollut sangen huolettava paitsi Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, Iisalmen ja Suomensjärven hoito-alueissa Kuopion läänin sekä Lopen hoito-alueessa Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiriä, kuin myöskin Yläneen ja sen lähipitäjään kruununmetsissä, joissa sato kumminkin on ollut jotenkin tyydyttävä. Runsaan työnansion tähden, otenkin metsätoissa, ja toimeenpanemalla muutamin paikoin hätäaputoita kuin myöskin siemenviljaa lainaamalla, on todellinen hätä kuitenkin voitu torjua ja torpparein toimeentulo ollut jotenkin siedettävä.

Torppain ja metsänvartijatilain haltijoille talon tarpeiksi on annettu metsäntuotteita seuraava määrä.

Tarkastuspiiri tai muu hoidanto-alue.	Metsäntuotteita.							
	Kappaletta.			Kuutiometriä.				
	Sahahirsi- putta.	Rakennus- hirsiputta.	Kaikelaista putta.	Veistoputta.	Päreputta.	Altaasputta.	Polttoputta.	Kaikelaista putta.
Kemin	1,592	10,126	2,556	592	236	1,473	17,802	—
Iin	—	7,459	3,546	382	251	972	34,248	30
Oulujärven	841	8,749	3,172	448	493	5,691	39,137	553
Waasan läänin	894	10,748	4,205	371	—	3,328	24,893	448
Kuopion läänin	128	3,739	1,044	355	—	3,624	19,710	66
Wiipurin—Mikkelin läänien	485	2,893	521	165	—	966	6,402	2
Turun—Hämeen läänien	517	5,419	1,764	305	—	3,272	43,642	1,557
Evon—Wesijaon kruu- nunpuistot	—	193	71	15	—	170	1,040	—
Kruununmaat Yläneen y. m. pitäjissä	—	304	—	—	—	191	611	—
Yhteensä	4,457	49,630	16,879	2,633	980	19,687	187,485	2,656

Metsänhoitajain virkatalot ja metsänvartijatorpat.

Metsänhoitajanvirkataloja löytyy Ounasjoen, Kemijärven ja Sodankylän hoitoalueissa Kemian tarkastuspiiriä, Hyrynsalmen hoito-alueessa Oulujärven tarkastuspiiriä sekä Loimalan ja Uomaan hoito-alueissa Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiriä, jota paitsi viimemainitussa tarkastuspiirissä Pällilän hoito-alueessa metsänhoitajalle on asuttavaksi luovutettu Galitzinan aseman lähellä oleva huoneusto tarpeellisine ulkokuoneineen.

Rakennuksia on vuoden ajalla korjattu Kemijärven ja Sodankylän hoito-alueitten virkataloissa Keisarillisen Senaatin Helmikuun 18 päivänä 1898 ja Kesäkuun 2 päivänä 1900 myöntämällä rahamäärillä, joista edellinen lähimain ja jälkimäinen kokonaan on käytetty. Kiviön metsänhoitajanvirkatalossa Hyrynsalmen hoito-alueessa on Keisarillisen Senaatin 17 päivänä Marraskuuta 1894 ja 18 päivänä Maaliskuuta 1899 myöntämällä varoilla rakennettu tupa-

rakennus, joka kuitenkin ei vielä ole aivan valmis; Uomaan ja Loimalan hoito-alueitten virkataloissa on pienempiä korjaustöitä suoritettu.

Edellisenä vuonna alettu perinpohjainen huoneuston ja ulkokuoneitten korjaus metsänhoitajan virkatalossa Pällilän hoito-alueessa on kertomusvuoden aikana päättynyt.

Viljelystöitä Kiviniemen virkatalolla Loimalan hoito-alueessa on 25 päivänä Marraskuuta 1895 myönnettyillä varoilla vuoden kuluessa edelleenkin jatkettu.

Mitä metsänvartijatorppiin tulee, on, kuten kruununmetsätorpista puhuttaissa jo mainittiin, Rauniahon metsänvartijatorppa Sotkamon hoito-alueessa veroitettu kruununmetsätorpaksi, joten hoito-alueen metsänvartijatorppain luku on vähentynyt yhdellä. Salamajärven hoito-alueella on yksi tällainen torppa tullut lisää, kun Pienperkauksen torppa on tullut metsänvartijatorpaksi lunastetuksi. Yksi Karvian hoito-alueen metsänvartijatorpista on joutunut uudistaloksi sen haltijan saatua kiinnekirjan tilaansa Kesäkuun 2 päivänä 1900.

Allaoleva taulu osottaa metsänvartijatorppain luvun jokaisessa eri tarkastuspiirissä, hoito-alueessa ja muussa hallintopiirissä kuin myöskin missä määrin mainituille tiloille on viljelys- ja rakennusapua kertomusvuonna myönnetty.

Tarkastuspiiri.	Hoito-alue tahi muu hoidanto-ala.	Lukumäärä.		Aika, milloin rahamäärä myönnettiin.	Määrärahoista on vuoden kuluessa käytetty			
		Metsänvartijatorppia.	Yhteensä.		rakennustöihin.		viljelystöihin.	
					<i>Smc.</i>	<i>7^{1/2}</i>	<i>Smc.</i>	<i>7^{1/2}</i>
K e m i n .	Kemin	8		—	—	—	—	
	Tornion	15		—	—	—	—	
	Muonion	10		18 ²⁸ / _X 93	200	—	—	
	Ounasjoen	8		—	—	—	—	
	Rovaniemen.	12		—	—	—	—	
	Kemijärven	13		—	—	—	—	
	Sodankylän	9		19 ⁹ / _{III} 00	150	—	—	
	Inarin	1	76	—	—	—	—	
I i n .	Simon	14		19 ²⁹ / _{VIII} 00	300	—	—	
	Iin	23		—	—	—	—	
	Kuusamon	9		18 ⁸ / _X 98	105	—	—	
	Haukiputaan	6	52	—	—	—	—	

Oulujärven.	Hyrnsalmen	21						
	Sotkamon	19						
	Paltamon	17						
	Siikajoen	12						
	Pyhäjoen	13						
	Kalajoen	16	98					
Wasan läänin.	Wiitasaaren	11						
	Salamajärven	19						
	Pyhäjärven	13						
	Saarijärven	12						
	Multian	7						
	Wirtain	11						
	Alajärven	15						
Kuopion läänin.	Lestin	22						
	Jalasjärven	11	121					
	Iisalmen	13						
	Palojärven	17						
	Halmejärven	10						
	Kuohatin	9						
	Jongunjoen	19						
Wiipurin—Mikkelin läänien.	Suomusjärven	21		18 ²⁹ _v 94		70		
	Ilomantsin	33	122					
	Korpiselän	8						
	Loimalan	8						
	Uomaan	8						
	Laatokan	5						
	Rajajoen	8						
Turun—Hämeen läänien.	Pällilän	6		18 ²⁰ _x 99		1,425		
	Miehikkälän kruununpuist.	3						
	Mikkelin	23	69	18 ¹⁹ _{II} & ³⁰ _I 97 18 ²⁴ _{VIII} 98, ²¹ _{XII} 99 19 ²⁰ _{VII} 00		390		
	Kankaanpään	18		18 ¹⁸ _{XI} 98		25		
Tuusulaan läänien.	Karvian	10						
	Parkanon	16						
	Aureen	—						
	Oriveden	19						
	Jämsän	17		18 ¹⁵ _x 97		750		
Lopen	12	92						

	Evon—Wesijaon kruunun-							
	puistot	8	8	—	—	—	—	—
	Kruununpuistot Yläneen							
	y. m. pitäjissä	5	5	—	—	—	—	—
	Yhteensä	—	643	—	3,415	—	—	—

Sitä paitsi on, korvaukseksi ennemmin suoritetuista rakennustöistä, Keisarillisen Senaatin antamalla päätöksellä Helmikuun 24 päivältä 1900 Murto-
mäen ja Syrjäsaaren metsänvartijatorppain haltijoille Mikkelin hoito-alueessa myönnetty edelliselle 800 ja jälkimäiselle 600 markkaa.

Muuten on rakennus- ja viljelystöitä metsänvartijatililla edelleenkin jatkunut, mikäli metsänvartijain aika ja varat ovat myöntäneet. Iin ja Kuusamon hoito-alueitten metsänvartijatorppain mainitaan olevan hyvin huonossa kunnossa, riippuen tämä etupäässä metsänvartijain huonosta taloudellisesta tilasta, mutta myöskin heidän haluttomuudesta uhraamaan työtä rakennuksiin, jotka eivät kuulu heille itselleen.

Tulipalo on tuhonnut asuinrakennuksen kertomusvuoden ajalla metsänvartijatorpasta Kemijärven hoito-alueen IX vartiopiirissä, ynnä myös isomman osan Pirttimäen metsänvartijatorpan asuinhuoneuksesta Iisalmen hoito-alueen V vartiopiirissä.

Talouuskatselmusta on vuoden kuluessa toimitettu 21 vartijatilalla Kemin tarkastuspiirissä, 6 Iin, 17 Oulujärven, 11 Waasan läänin, 2 Kuopion läänin, 13 Wiipurin—Mikkelin läänien ja 18 tällaisessa torpassa Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä; sitä paitsi on Kiviön metsänhoitajan virkatalossa Hyrynsalmen hoito-alueessa katselmus toimitettu. Metsänvartijain vaihtumisen takia on tulo- ja lähtötarkastukset kolmessa metsänvartijatorpassa Uomaan hoito-alueessa ja yhdessä samallaisessa torpassa Yläneen pitäjän kruununmailla toimitettu.

Evon Metsäopisto ja metsänhoito-opetus.

Metsäopisto. Vuoden alussa nautti 20 oppilasta opetusta opistossa, jotka kaikki kevätlukukauden päätyttyä 14 p:nä Kesäkuuta saivat päästötodistuksen.

Syyslukukauden alkaessa 15 päivänä Elokuuta kirjoitettiin opistoon 20 vakinaista ja 2 ylimääräistä oppilasta.

Tietopuolinen opetus, jota vahvistetun ohjelman mukaan ovat antaneet opiston tirehtöri ja kolme vakinaista sekä syyslukukaudella määrätty ylimääräinen opettaja, on sisältänyt seuraavat oppiaineet:

Metsänhoidossa	Metsänarvio-opissa
Metsäntaksoitus-opissa	Metsäteknologiassa
Metsänjaossa	Metsämatematiikassa
Metsänkasvitieteessä	Valtiotalous-opissa
Metsäneläintieteessä	Insinööriopissa
Kemiassa	Metsästysopissa
Mineralogiassa	Kalansiitoksessa ja kalastushoidossa
Geologiassa	Hoitopiirin hallinnossa
Maanmittausopissa	Karttapiirustuksessa ja viivakuva-
Maanviljeluopissa	uksessa.

Kevätlukukaudella laadittiin metsänjako- ja hakkuusuunnitelmat järjestettyä hirrenharsintaa kuin myöskin osaksi lohkohakkuuta varten edellisenä syksynä mitatulle metsäalueelle. Elokuun 15 päivästä Syyskuun loppuun toimittavat vastaotetut oppilaat metsämaitten mittaamista Korpiselän hoitoalueessa Wiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiriä, jolloin opettajain johdolla yhdistettyä koordinaatti- ja grafillista mittaustapaa käyttämällä 3,624,31 hehtaaria tuli kartoitetuksi; samalla arvioitiin puumäärä tällä alalla sekä luettiin hirsi- ja hirrenalkupuut sekä verrattiin n. k. linja-arvioimistapaa käyttämällä saatuun hirsi-tulokseen. Opistoon palattua laskettiin mitatun metsäalueen pinta-ala, jonka ohessa tilus- ja metsikköselitykset järjestettiin yhteen kokoamalla ne arvioimismanuaaleista.

Käytännöllistä opetusta silmälläpitäen on tehty retkeilyjä hakkuupaikoille, sysimiiluille ja tervanpoltto-uuneille Evon kruununpuistossa; oppilaat ovat myöskin ottaneet osaa siementen kylvöön, taimien istutukseen ja taimitarhatöihin sekä toimittaneet nivelleerausta, kuin myöskin olleet tilaisuudessa vaarinottamaan kalankasvatusta Evon kalansiitoslaitoksessa.

Metsäopiston menot ovat vuoden kuluessa olleet seuraavat:

	M e n o j a.				Yhteensä	
	Lopullisia.		Tilityksen ja suorituksen alaisiksi jääneitä.		menoja.	
	<i>Smk.</i>	<i>mtä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>mtä.</i>	<i>Smk.</i>	<i>mtä.</i>
A. Vuosirahan-sääntöön otetut menot:						
Erinäiset määrärahat	23,700	—			23,700	—
B. Menot, jotka nojautuvat Keisarillisen Senaatin eri päätöksiin (määrärahat harjoitustöitä varten, palkkiot ylimääräisille opettajille y. m.) . .	3,011	64	11,948	60	14,960	24
Yhteensä					38,660	24

Metsänvartijakoulussa on vuoden kuluessa ollut 14 oppilasta, joista 8 Loka-kuussa sai päästötodistuksen.

Opiston opettajisto ynnä metsänvartijakoulun metsänhoitaja ovat antaneet tietopuolista opetusta, joka on käsittänyt seuraavat aineet, nimittäin metsänhoidon, luonnonopin, metsästysopin, opetuksen kalansiitoksessa ja kalastuksen hoidossa, oiko- ja ainekirjoituksen, kaunokirjoituksen, kartanpiirustuksen, kirjanpidon y. m., kaikkiaan 303 tuntia.

Käytännöllistä opetusta ovat oppilaat saaneet seuraavissa töissä, joihin on käytetty allalueteltu määrä päivätöitä.

T ö i t t e n l a a t u.	Käytettyjä päivätöitä.	
	Kokonaista	1/100
Taimitarhatöitä ja metsänkylvöä	306	75
Apuharvennusta	740	50
Metsänhakkausta	100	25
Parrujen veistämistä	291	—
Töitä höyrysaamalla	113	—
Hakkuu-alojen puhdistusta	97	—
Puitten leimausta ja ulosantoa.	77	—
Hakkuupaikkojen määräämistä	4	—
Metsämaitten mittausta	444	—
Miilunpolttoa	112	75
Tervanpolttoa	13	—
Tukinuittoa	51	—
Veistotöitä	223	75
Rakennustöitä	12	—
Metsästystä ja pilkkaan ammuntaa	32	25
Maanviljelystä	64	50
Tientekoa y. m.	135	75
Kalastusta	29	—
Kaikenlaisia töitä	212	50
Yhteensä	3,060	—

Oppilaitten harjoitustyöt metsämaitten mittauksessa ja metsänarvioimisessa ovat tänä vuonna tapahtuneet Wahtervehmaan hoitolohossa Evon kruunupuistossa ja on täällä 250 hehtaarin suuruinen ala tullut mitatuksi ja tällä alalla kasvava metsä arvioitu.

Kustannukset koulusta vuoden kuluessa tekivät 11,050 markkaa.

Sotilasvirkatalot ja siviilikunnan tilat.

Valtion vuokralle antamien virkatalojen lukumäärä on kaikkiaan 858, joista 792 on sotilasvirkataloja ja sotilasudistaloja, 56 siviilikunnan tilaa ja 10 virkatalonpuistoa, käsittäen nämät virkataloja, entisiä kuninkaankartanoita ja kuninkaanlatokartanoita, palkkatiloja, lahjoitusmaitten kantatiloja y. m.

Puheenaolevain maatilojen koko pinta-ala, lukumäärä ja manttaali, kuin myöskin näihin kuuluvain torppain ja mäkitupien luku, jaettuna kunkin läänin osalle, käypi selville seuraavasta taulusta.

Virkatalojen laatu.	L ä ä n i.	Virkatalojen		Pinta-ala hehtaareissa.		Torppain ja mäkitupien lukumäärä.	
		Lukumäärä.	manttaali		Läänittäin.		Yhteensä.
			läänittäin.	yhteensä.			
S o t i l a s -	Uudenmaan	151	80 ²⁹ / ₁₄₄	425.991	33,529.91	245,893.40	354
	Turun ja Porin	252	179 ¹ / ₁₂		53,924.59		1,108
	Hämeen	157	78 ⁴¹ / ₄₈		55,279.55		725
	Mikkelin	92	30 ⁴⁹ / ₄₈₀		36,938.72		337
	Kuopion	26	7 ⁵ / ₄₈		10,716.93		94
	Waasan	79	37 ²⁹ / ₄₈		41,324.26		376
S i v i i l i k u n n a n .	Oulun	35	13 ¹ / ₂₄	61.411 + 4.5 arv. rupl.	14,179.44	18,354.61	61
	Uudenmaan	12	8 ³ / ₄		3,318.86		61
	Turun ja Porin	24	41 ³ / ₄		6,662.51		152
	Hämeen	5	4 ⁵ / ₈		1,855.89		61
	Wiipurin (lahjoitus- maitten kantatilat)	5	2,765 + 4.5 arv. rupl.		4,556.28		45
	Mikkelin	1	1 ¹ / ₂		288.31		2
Virkatalonpuistoja.	Waasan	9	3 ¹ / ₄₈	tuntematon.	1,672.76	10,854.13	9
	Turun ja Porin	1			597.00		3
	Hämeen	3			3,955.94		2
	Mikkelin	2			2,127.89		6
	Waasan	3			3,971.65		—
	Oulun	1			201.65		—
	Yhteensä	858		487.402 + 4.5 arv. rupl.	275,102.14		3,399

Metsänhoidon järjestämiseen yllämainituilla sotilasvirkekataloilla ja siviilikunnan tiloilla asetetut kolme virkekataloinmetsänhoitajaa ynnä virkaa toimittava virkekataloinmetsänhoitaja ovat saaneet määräyksen suorittamaan kaikkiaan 151 eri toimitusta, joiden laatu ja lukumäärä kussakin eri läänissä ilmenee seuraavasta yleissilmäyksestä.

L ä ä n i.	Toimitusten laatu ja lukumäärä.			Yhteensä toimituksia.
	Jakotöitä.	Tarkastuksia.	Kaikenlaisia toimituksia.	
Uudenmaan	—	17	2	19
Turun ja Porin	7	33	1	41
Hämeen	3	28	1	32
Wiipurin	—	1	—	1
Mikkelin	—	22	—	22
Kuopion	—	7	1	8
Waasan	2	25	1	28
Yhteensä	12	133	6	151

Ylläluetelluista toimituksista on 97 loppuunsaoritettuja ulko- ja sisätöitä, 38 lopetetuita töitä metsässä sekä 16 päättämättömiä ja alkamattomia ulkotöitä.

Virkkatalojen hoitamista varten on sitä paitsi, kuten edellisenäkin vuonna, Kuvernöörien valvonnan alaisina ollut kymmenen virkekatalointarkastajaa ja heillä itsekullakin apuna metsänistuttaja. Mainittu tarkastajain kertomuksista selvenee, että kysymyksessä olevilla tiloilla on kertomusvuoden kuluessa 21,95 hehtaaria metsämaata palanut sekä 2,219 saharipsipuuta ja 1,503 hirrenalkua ynnä 172 syltää polttopuuta ja kolme kuormaa aidaksia luvottomasti hakattu. Tuulen tuottamia vaurioita mainitaan sattuneen erittäin virkekataloilla Hämeen läänissä, jossa 25,750 pienempää puuta on kaatunut, sekä Mikkelin ja Kuopion lääneissä, joista edellisessä 20 ja jälkimmäisessä 119 puuta myrsky on kumonnut. Lumenpainosta on nuorta metsää mainituilla tiloilla Hämeen ja Mikkelin lääneissä vahingoittunut, jota paitsi ensinmainitussa läänissä mainitaan nuoren metsän paikoin kärsivän edellisenkin talven lumenpainosta. Kylvöön ja istuttamiseen on vuoden kuluessa käytetty 160,44 kiloa männyn ja 27,305 kiloa kuusen siementä, ynnä 29,464 männyn ja 7,700 kuusen tainta. Virkekatalojen metsistä on kertomusvuoden kuluessa niin hyvin kruunun kuin vuokraajien hyväksi myyty 64,229 hirsipuuta.

Kirkollisviraston virkatalot.

Paitsi kolme metsänhoitajaa, jotka ovat asetetut metsänhoitosuunnitelmia tekemään pappisvirkataloille evankelis-luterilaisissa seurakunnissa, on sitä paitsi kahdeksan metsäkonduktööriä toiminut tällaisissa töissä.

Toimitusten laatu ja lukumäärä, jaettuna kunkin eri hiippakunnan kohdalle, selvenee seuraavasta yleiskatsauksesta.

Hiippakunta.	Virkatalojen lukumäärä.	T o i m i t u s t e n			
		lukumäärä.	l a a t u.		
			Valmistele- via töitä hoi- tosuunnitel- maa varten.	Metsänhoi- tosuunnitel- maehdotuk- sia tehty.	Metsänjako- linjoja sei- västetty.
Turun arkkihiippak. .	261	45	27	10	8
Porvoon hiippakunta	153	29	12	10	7
Savonlinnan »	156	23	13	3	7
Kuopion »	104	8	4	—	4
Yhteensä	674	105	56	23	26

Sen ohessa on myös eri seurakuntain virkatalojen metsistä asianomaisella luvalla leimattu puita myytäväksi.

Vuoden kuluessa on metsänjakoehdotukset 35 virkatalolle vahvistettu.

Tähän asti jaettujen virkatalojen luku eri lääneissä, niiden tilusalat ja tiluslajit, puumäärä, vuotuinen hakkuumäärä sekä virkataloilla olevain torppain luku ilmenee seuraavasta taulusta.

L a a n i.	Virkateloja, joitten metsiä on jaettu.	Viljeltyjä maita, tontteja, y. m., hehtaaria.	Kasvullista metsämaata.		Vähemmän kasvullista metsämaata.		Nevoja ja hylymaita, hehtaaria.	Järviä ja vesijaksuja hehtaaria.	Tiinsata yhteensä, hehtaaria.	Siittiä on jaettua metsiä, hehtaaria.	Vuotuinen hakkausmäärä lohkohakkuilla, m ³ .	Torppain lukumäärä.
			Hehtaaria.	Nykyinen puumäärä, m ³ .	Hehtaaria.	Nykyinen puumäärä, m ³ .						
Uudenmaan	24	2,138.91	4,504.91	270,689	861.35	21,192	313.48	65.75	7,884.40	2,558.38	2,517	66
Turun ja Porin	23	2,191.13	3,383.65	175,879	1,038.50	18,771	349.73	7.73	6,970.74	2,187.58	1,762	73
Hämeen	28	1,579.38	5,046.19	456,014	774.76	40,265	335.47	679.21	8,415.01	4,077.37	3,970	69
Wiipurin	35	2,897.62	12,747.75	868,606	2,868.85	93,089	1,300.86	2,357.42	22,272.50	8,730.35	7,588	115
Mikkelin	24	3,435.50	13,474.36	759,776	3,629.42	130,210	1,336.64	857.38	22,733.30	7,676.33	8,061	202
Waasan	12	1,749.94	7,157.45	579,058	2,664.72	80,750	1,651.93	277.30	13,501.34	5,107.37	4,382	76
Kuopion	9	886.56	4,384.43	405,291	496.38	16,957	348.22	727.74	7,046.03	2,075.93	1,580	77
Oulun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	155	14,882.04	50,698.74	3,515,313	12,333.98	401,234	5,636.33	4,972.53	88,823.32	32,413.31	29,860	678

Metsänhoidon-neuvojien toiminta.

Yksityisten tilanomistajain pyynnöstä ovat metsänhoidon-neuvojat olleet kaikkiaan 77 eri toimituksessa, käsittäen nämät metsänjakoa, metsänhoitoa ja muita metsänhoidollisia toimia. Näistä on Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Waasan lääniä käsittävän, läntisen piirin metsänhoidon-neuvoja toimitannut 34 sekä itäisen piirin, (johon muut läänit kuuluvat,) metsänhoidon-neuvoja taas 43 toimitusta; tällä metsänhoidon-neuvojalla on myöskin ollut 4 toimitusta Hämeen sekä 2 Uudenmaan läänissä.

Toimitukset aloitettiin läntisessä piirissä Toukokuun 15 päivänä ja lopetettiin 4 päivänä Marraskuuta, kuitenkin kuuden viikon — 27 päivästä Elokuuta lähtien — väliajalla sattuneen sairauden takia; itäisessä piirissä toimiaika taas kesti 25 päivästä Toukokuuta 28 päivään Lokakuuta; tällä ajalla viimeksimainitun piirin metsänhoidon-neuvoja kuitenkin otti osaa Kesäkuun 13—24 päivän välisenä aikana jäsenenä Keisarillisen Senaatin Huhtikuun 26 päivänä 1900 asettaman komitean töihin, maiden jakamista varten torppareille ja mäkitupalaisille valtion ostamasta osasta Koskipään tilaa Hartolan pitäjässä. Sitä paitsi ovat metsänhoidon-neuvojat talvikuukausina laatineet metsänhoitosuunnitelmia, tehneet karttatöitä, olleet kirjeenvaihdossa virkansa puolesta y. m.

Mitä huomiota herättäviin tapauksiin tulee, on itäisen piirin metsänhoidon-neuvoja ilmoittanut huomaanneensa, että edellisen talven lumenpainon aiheuttama vahinko nuorissa ja keski-ikäisissä metsiköissä oli melkoinen; paljon pienempiä puita oli osittain murtunut, osittain painunut maahan siitä kohoutumatta.

Seuraava yhteenveto osoittaa niin hyvin toimituspaikkain luvun eri lääneissä kuin myös toimitusten laadun ja tilusalat, joissa metsänhoidollisia toimia on ollut kysymyksessä.

Metsänhoidonneuvoja.	L ä ä n i.	Toimituspaikkojen lukumäärä.	Toimituspäivien lukumäärä.	Matkapäivien lukumäärä.	Metsänjakotöitä.		Metsänhoidon järjestämistä.		Kaikenlaisia toimituksia.		
					Toimintusten lukumäärä.	Pinta-ala hehtaareissa.	Toimintusten lukumäärä.	Pinta-ala hehtaareissa.	Metsänvarittujen tekemien töitten tarkastamista y. m.	Neuvoja ja osotuksia.	Muita metsänhoidollisia toimituksia.
Läntisessä piirissä.	Uudenmaan	9	28	12	—	—	2	2,210.00	4	6	—
»	Turun ja Porin	3	11		—	—	—	—	3	3	—
»	Hämeen	21	69		2	7,553.19	2	2,200.00	17	17	—
»	Waasan	1	5		1	1,411.16	—	—	—	—	—
Itäisessä piirissä.	Wiipurin	2	8	62	—	—	1	2,000.00	—	2	3
»	Mikkelin	19	37		1	682.10	—	—	5	7	6
»	Kuopion	16	25		4	1,507.48	1	1,500.00	4	5	3
»	Hämeen	4	6		—	—	—	—	4	4	—
»	Uudenmaan	2	5		—	—	—	—	2	2	2
	Yhteensä	77	194	74	8	11,153.93	6	7,910.00	39	46	14

Sahaliike.

Sahalaitoksissa käytettiin vuonna 1900 Teollisuushallituksen antamain tietojen mukaan 25,357,519 sahairttä ja saatiin näistä sahattua tavaraa kaikkiaan 2,779,090 kuutiometriä eli 594,826,7 standerttia. Kuhunkin standerttiin sahattua tavaraa käytettiin siis 42,7 sahairttä, vastaten 44 sahairttä vuonna 1899 ja 42 hirttä vuonna 1898. Sahahirsien vahvuus näyttää siten jossakin määrin lisääntyneen edellisestä vuodesta; tämän vaikuttivat arvattavasti niinhyvin verrattain hyvä isomman sahatavaran menekki, kuin etenkin entistä suurempi määrä valtion metsistä myytyä puutavaraa. Valtion metsistä on edelleenkin myyty ainoastaan järeämpiä puita.

Huolimatta toimitettujen arvioimisten perusteella lisätystä sahapuitten myynnistä viimekuluneina vuosina valtion metsistä, lienee kumminkin odotettavissa, että yhä lisääntyvän sahapuitten kulutuksen vuoksi hakkuut yksityismetsissä ulotetaan vieläkin pienempiin keskimittoihin kuin tätä nykyä, elleivät kauppasuhteet ulkomailla pitemmäksi aikaa tekeydy epäedullisiksi tällaisten puitten ulosviennille.

Sahalaitosten lukumäärä on, samaten Teollisuushallituksen tiedonannon mukaan, kertomusvuonna lisääntynyt 78:lla ja oli niitten luku vuoden lopussa 603, vastaten 525 vuonna 1899, 510 vuonna 1898, 460 vuonna 1897 ja 464 vuonna 1896. Sahalaitosten luku on täten viimekuluneella viisivuotisella ajanjaksolla lisääntynyt 139:llä.

Viime vuosien sahaliikkeen suuruuden vertailua varten on Suomenmaan kauppa- ja merenkulutilaston johdolla laadittu seuraava taulu, osottava maasta vietyjen sahatavaramäärän vuosina 1896—1900.

Vuonna.	Lankkuja, battenssia, lauttoja ja sahattuja parruja.		Lankun- ja laudanpätkiä sekä kimppeä.		Yhteensä.	
	Kuutiometriä.	Standerttia.	Kuutiometriä.	Standerttia.	Kuutiometriä.	Standerttia.
1896. . .	1,925,711	412,181.3	193,327	41,379.9	2,119,038	453,561.2
1897. . .	1,995,092	427,031.7	185,522	39,709.4	2,180,614	466,741.1
1898. . .	1,996,541	427,332.7	214,077	45,820.2	2,210,618	473,152.9
1899. . .	2,189,875	468,713.2	207,283	44,366.1	2,397,158	513,079.3
1900. . .	2,182,195	466,989.7	201,059	43,026.6	2,383,254	510,016.3

Ottamatta lukuun pientä vähennystä kertomusvuonna, käypi edelläolevasta taulusta selville, että ulosviedyn tavaran määrä on tasaisesti ollut karttumaa päin.

Jos, kuten ennenkin on laskettu, kuhunkin standerttiin sahattua tavaraa tarvittavat sahapuut muunnetaan sen vahvuiseksi, kuin kruununmetsistä myydyt puut ovat, ja joita otaksutaan tarvittavan kaksikymmentä pölkkyä joka standerttiin, olisi ulosvientimäärään tarvittu vuonna 1896 9,071,224, vuonna 1897 9,334,822, vuonna 1898 9,463,058, vuonna 1899 10,261,586 ja vuonna 1900 10,200,326 tukkia. Kruununmetsistä ulosannettiin taas mainittuina vuosina seuraava määrä sahapuita, tuulenkaatamia ja muita sahaamiseen kelpaavia vanhempia puita, nimittäin vuonna 1896 874,672, vuonna 1897 947,309, vuonna 1898 931,335, vuonna 1899 901,692 ja vuonna 1900 1,279,402 kappaletta. Täten olisivat kruununmetsät ottaneet osaa sahatavarain ulosvientiin vuonna 1896 9,9 %, vuonna 1897 10,2 %, vuonna 1898 9,8 %, vuonna 1899 8,8 % ja vuonna 1900 12,5 %:lla.

Helsingissä, Metsänhoitohallitukseksessa, Marraskuun 29 päivänä 1901.

ERNST WREDE.

Alarik Riddelin.

m:ty.

Ote Evon-Wesijaon kruununpuistoja varten tehdystä pääkirjasta vuonna 1900.

Hoito-alue.	M e n o j a.																T u l o j a.																																								
	Päivätoita käytetty				Yhteensä päivätoita.	Päiväpalkkoja.		Metsänhoitajien palkat.		Metsänvartiain palkat.		Metsänhoitajien palkkiot ja provisioit.		Maanteiden kunnossa pitäminen.		Kaikenlaisia kustannuksia.		Yhteensä menoja.	Ulosannetuista metsäntuotteista.												Maksuja.		Vuokralle annettu oikeuksia.		Torpanveroja.				Torpanverojen rahantulo.		Kaikkolaisten tulot.		Yhteensä tuloja.	Voitto.													
	Metsänhakkaukseen ja puitien jalostukseen.	Metsänvartiain palkkoon.	Systi- ja terävän-palkkoon.	Pareitten hoitamiseen.		Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.		Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.															
					Sahapuita: Kappaleita.													Sisältö kuutiometreissa sekä sahatavaroita.																									Koko-naista.	1/100 osaa.	Parruja ja mastopuita, kappaleita.	Rakennusmateriaalia, kappaleita.	Vikansia puita, kappaleita.	Tuulenkatantia ja kuivaa puita, kappaleita.	Poltto- ja mullipuita, m ³ .	Terveksia, m ³ .	Hiomapuita, m ³ .	Pareita ja päteypuita y. m., m ³ .	Veistopuita, m ³ .	Aitapuita, m ³ .	Vitsioja, vanetta, puun-tainia y. m., kappaleita.	Systi, kalkkia, kiveä y. m., hl.	Sahapuita.
Evon-Wesijaon kr.-puistot . . .	4,842	280	115	320	5,557	15,581	90	4,800	—	655	13	986	85	79	64	456	10	22,559	62	279	479	35	1,877	578	2	177	3,956,5	3,00	1,209	41,5	0,75	82,25	11,800	66	239,48	837	—	32,277	18	18	0,375	13	75	19	78,5	—	—	276	—	553	20	426	55	33,270	68	10,711	06
Yhteensä	4,842	280	115	320	5,557	15,581	90	4,800	—	655	13	986	85	79	64	456	10	22,559	62	279	479	35	1,877	578	2	177	3,956,5	3,00	1,209	41,5	0,75	82,25	11,800	66	239,48	837	—	32,277	18	18	0,375	13	75	19	78,5	—	—	276	—	553	20	426	55	33,270	68	10,711	06

Ote Yläneen ja läheisten pitäjien kruununmetsien tileistä vuonna 1900.

	Menoja.		T u l o j a.																						
	Metsävarfijain palikat.		Yhteensä menoja.		Ulosannetuita metsäntuotteita.									Maksuja kaikista metsäntuotteista.		Vuokralle annettu oikeuksia karjanlaitumiin; eläinlukumäärä.		Vuokramaksuja.		Torpanverojen rahantulo.		Yhteensä tuloja.		Voitto.	
					Rakennuslisiä, kappaleita.	Tuulenkaatumia ja kuitia puita, kappaleita.	Kaikenlaisia puita, kpl.	Poltto- ja mihlapuita, m ³ .	Hionapuita, m ³ .	Puunkuorta, pihkaa, tuolta y. m., kilon.	M ^g .	7 ^h .	M ^g .												
Yläneen y. m. pitäjien kruununmaat	1,080	—	1,080	—	73	48	97	67	2	33,5	152	10	45	22	50	1,300	—	1,474	60	394	60				
Yhteensä	1,080	—	1,080	—	73	48	97	67	2	33,5	152	10	45	22	50	1,300	—	1,474	60	394	60				

